

frittfall

AKTUELT

- 4 Mitt første hopp!
- 8 Luftfoto
- 14 Tramp i kalotten Hva i alle dager skjedde på Østre Æra i 2007?
- 16 Tramp i kalotten Videreutdanning og miljø
- 18 Materiell Hva innebærer egentlig en hovedkontroll?
- 22 Ola Hermo

KONKURRANSER/LAG

- 24 Mattias Nords opptak på FS-landslaget
- 26 Resultater fra Norgescup 2007

FRA SENTRALT HOLD

- 28 Faste spalter fagsjef og leder
- 28 FAI vil engasjere seg sterkere i faglige spørsmål
- 30 Idrettslaget – en tydelig verdiformidler for en ren idrett
- 31 SU siden sist

SETT & HØRT

- 32 Down'n'dirty rykter og sladder fra inn- og utland
- 36 Klubbnytt Supersøndag
- 38 Klubbnytt Høstlig klubbvisitt
- 40 Klubbnytt Dugnad på Æra
- 42 Fallskjermhoppere på tur Hagl-hopper på bærtur

Forsidebildet:

NORMAN KENT, WWW.NORMANKENT.COM FOTO

FREEFLYERE SOM BYGGER 69-MANNA REKORD OVER SKYDIVE CHICAGO.

materiellfrist

Materiellfrist for Frittfall #1/2007/2008 8. februar

Utsendelse 7. mars

Send stoff, ideer eller spørsmål til quityla@online.no

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Jeg håper du blir glad for vår julegave, Frittfalls kalender for 2008. Måtte det nye året bringe litt mindre flytrøbbel og noe tynnere skydekke over Sør-Norge. Og mange, gøyale, lærerike og trygge hopp til deg og dinne venner!

Jeg ønsker deg en riktig
God Jul og et Godt Nytt År!

blue skies

Telefon: 23 01 04 50 • Kontakt F/NLF, Adresseendringer meldes F/NLF, ikke til Frittfall.

MAIKEN BENTZON**TEKST**

Jeg dømmer den til å være ca to kilometer i radius, før jeg speider rundt den for å se om det er så bra som det ser ut til. Jeg smiler lurt. Den er helt fantastisk.

Jeg blir avbrutt av en stemme som spør; Hvilken planet er du på nå Maiken? Jeg faller tilbake til virkeligheten, eller, ned på jorden. Aldri i hele mitt 21 år lange liv har jeg brydd meg så mye om vær og vind. I dag så stod jeg faktisk opp kl 0800 bare for å titte ut for å se om jeg skulle sove litt videre eller stå opp. Jeg er normalt sett veldig vanskelig å få opp om morgningen, og at jeg noen gang skulle stå opp så tidlig for å se på været, har jeg vel aldri trodd!

Du har kanskje hatt den følelsen du også en gang? Å stå opp og se at været er så bra at du vet at det blir hopping. Jeg håper i så fall det, for den er helt fantastisk.

Det er nå 49 dager siden jeg begynte på fallskjermkurs. Jeg husker enda den dagen jeg fikk svar på mail fra Kjetil Follesø som da var kursleder; du er med! Jeg kjenner faktisk suget i magen enda; Hva hadde jeg gjort? Eller, hva var jeg i ferd med å gjøre?

Dagene frem til kursstart gikk utrolig fort, og kanskje nesten litt for fort. Nervøs for å komme alene og ikke ane hva som

ventet meg, møtte jeg en herlig gjeng ute på Flesland den 25. september 2007, som siden kom til å forandre livet mitt.

En etter en kom spente elver som jeg beskuet og lurte på hvem var. Etter kort presentasjon av oss selv, ble vi ønsket velkommen og kurset var i gang. Selv etter første kvelden hadde jeg lært utsprangstilling og

MITT FØRSTE HOPP!

JEG SITTER OG SER
UT VINDUET. SKYENE
FARER OVER MEG
SOM RAKETTER, MEN,
DER SER JEG EN STOR
LOMME. DEN ER KNALL
BLÅ.

Dette bildet er tatt fra bakken idet jeg hoppet i fallskjerm for første gang. Veldig bra press og godkjent hopp. Nå hopper jeg frittfall.

Hans Christian DalgaardFoto

nødprosedyre. Alt gikk veldig fort, men vel hjemme var det kun en ting som stod i hodet på meg. Se, se, ta, trekk, se, ta, trekk – nødprosedyre!

Når leggetid var kommet talte jeg meg i søvn, etttusen, totusen, tretusen... Jeg sov utrolig godt den natten!

De neste fire dagene ble kurset kjørt gjennom for fullt. Vi ble stadig en tettere gjeng som alle var utrolig spente på om dette virkelig var noe for oss. Fredag kveld den 29. september ble det avlagt skriftlig eksamen og praktisk prøve. Alle stod.

Lørdag morgen var en ganske uvirkelig dag. Det verste er at jeg husker utrolig lite av den, men dog. Vi hadde forflyttet oss fra klubbhuset på Flesland og opp til Bømoen som holdes i regi av Voss fallskjermkurs.

To timer senere: Løft nummer 3.

Jeg kravler som nummer to inn i Malvin, flyet vårt, type Cessna 182. Stresser litt med å holde line over skulderen og samtidig ake meg innover i et pitte lite fly. Piloten smiler til meg, men jeg aner ikke om jeg smiler tilbake. Jeg forbanner meg litt over at jeg må ha på fjellstøvler, da jeg syntes dette er ganske så upraktisk med disse på inne i dette lille flyet. Jeg blir så lenket fast i flyet, som om jeg ikke skal hoppe av, av Hoppmesteren. Sistemann får plass ved siden av piloten før hoppmester kravler inn ved siden av meg. Jeg er på det tidspunktet veldig glad for at jeg får sitte midt i, er verken først eller sist. Det er trangt. Jeg finner fort ut at brillene er det ingen vits i å ta på før rett en før en

skal ut, da jeg ikke ser igjennom dem før Malvin er kommet til enden av rullebanen. Jeg har sett ansiktene på de før meg som har hoppet, og gleder meg noe vanvittig, men plutselig; Malvin er i stor fart bortover og vi letter fra bakken. Jeg kjenner en skrekkblandet fryd, hvordan skal dette gå?

Jeg glemmer å puste en stund, jeg følger nøye med på høydemåler. Vi er alt i 2000 fot. Vi runder en siste ås før jeg kan skimte ned på Bømoen – herre Gud så lite!

Jeg får med meg at piloten ser på hoppmester og hoppmester åpner døren på Malvin. Hjelp! Han lener seg ut, korrigerer piloten litt. Det blir umiddelbart kaldt i flyet. Jeg tar på meg brillene i et håp

Fra høyre; Ranveig Falch, Øystein Kambo Tangerås og Øystein Svendheim på vei til flyet for hopp nummer tre eller fire.

Erik SyvertsenFoto

Mitt første fallskjermhopp

MANGE TANKER FOR GJENNOM HODET MITT DA JEG SATT I FLYET PÅ VEI OPP TIL MITT FØRSTE LINEHOPP. JEG VAR FØRSTEMANN VED INNLASTING OG DERMED SISTEMANN UT. HVA VAR DET JEG BEGAV MEG UT PÅ? HADDE DET KLIKKET HELT FOR MEG?

STURLA CARLSSON **TEKST**

Å frivillig hoppe ut av et fly er ikke annet enn ren galskap. Det bråkte og blåste i det hoppmesteren åpnet døren til flyet og begynne spottingen. Førstemann fikk kommando gjør klar! Still på staget! OK! Flyet kastet på seg i det første elev slapp taket. Adrenalinet begynte å koke i blodet mitt. Neste mann ble kommandert frem. Samme prosedyre. Nå var det min tur.

Hoppmesteren, Erik, er en skikkelig morroklump. «Hvis du smiler når du hopper, kan du ikke gjøre et dårlig hopp!» Jadda. Jeg tror det må ha vært det rareste smilet en kan tenke seg som dekket mitt ansikt i det flyet snudde for å droppe meg av.

Erik åpnet døren lenge før jeg skulle på staget. «Det er sterkt undervurdert å fly med åpen dør nå til dags» sier han til meg mens jeg sitter to cm fra avgrunnen. En skikkelig artigpetter med andre ord. Gjør klar, sier han til meg. Jeg setter føttene på hjulet og tar tak med en hånd i staget. Still på staget. Vinden og larmen fra motoren slår mot meg. Dette går i

dass tenker jeg. Lenger ut på staget kommanderer Erik meg. Motvillig gjør jeg som han befaler og står nå med en fot på hjulet og en fot i løse lufta. Han viser meg tommelen opp og jeg gjør meg klar til å slippe. 1-tusen, 2-tusen, 3-tusen, 4-tusen, 5-tusen. Flyr! Skjermen var ute! Jeg tok tak i styrelinene og drog i disse for nå gjaldt det bare å komme seg ned igjen.

Det må ha vært den mest vinglete skjermkjøringen som noen sinne har funnet sted på Voss. Det var kun tre tanker i hodet mitt i det jeg skled nedover. Å ikke treffe siloballene som stod på jordet, ikke treffe bekken som krysset jordet og å komme seg fortest mulig ned. Det ble en skikkelig krasjlanding i det jeg traff bakken. Jeg flaret totalt feil og slo kollbøtte bortover jordet som ei skadeskutt kråke. Etter å ha fjernet et lass med gress og jord fra brillene og hjelmen tok jeg sammen skjermen og ruslet tilbake til hoppfeltet.

Jeg smilte fra øre til øre som jeg aldri har gjort før. Det var en totalt euforisk følelse. Jeg hadde sett døden i hvitøyet og overlevd. At fallskjermhopping er galskap det står jeg for fortsatt, men det er noe av det mest sinnsyke og gøyeste jeg har gjort. Dette ga mersmak!

Ranveig Falch
i et perfekt UL/M-hopp.
Erik SyvertsenFoto

Vår hovedinstruktør Kjetil
Follesø swoopende inn for
landing etter å ha kastet tre
elever ut av et fly. Legg merke
til stilen, og at skoene er
"borte".

Hans Christian DalgaardFoto

Kurselevene Hans Christian
Dalgaard og Petter Avaldsnes,
klare for søndags-løft.

Yngve SkålnesFoto

Instruktør Philip Lini (Hoved-Philip), med et stort smil, rett over T'en, som ha ikke lander på.
Yngve SkålnesFoto

**Øystein Kambo
Tangerås rett etter å
ha sluppet staget.**
Erik SyvertsenFoto

om at de ikke skal begynne dugge. Vi er nå i en stripe over Bømoen, som også er landingsplass.

Jeg tør ikke se bort på hoppmester, lener meg heller godt til siden og prøver å tenke på noe annet.

Malvin – hadde de bare visst at flyet heter Malvin på grunn av min farfars kalkun? Det har seg nemlig slik at min far var en av dem som startet Bergen fallskjermklubb. Da flyet kom til klubben uten navn, foreslo en av min fars

hoppkamerater at det skulle hete Malvin, etter min Farfars kalkun som jeg har hørt skal ha vært litt av en kalkun! Det sies også at denne kalkunen skal ha angrepet hoppkameraten på en fallskjermfest.

Jeg snur meg tilbake. Øystein er på vei ut av flyet. Han holder på å kravle seg utover på staget. Jeg ser han slippe. Døren går igjen og jeg aker meg fremover i flyet. Jeg sitter rett over hoppmester. Han spør om jeg er klar, og jeg svarer ja – utrolig nok.

Jeg slutter nesten å puste, døren er åpen og jeg ser ned. Bare et par cm skiller meg og døråpningen. Kjetil som er min hoppmester sier jeg kan gjøre med klar. Jeg setter meg på kanten, blir overrasket over hvor kraftig vinden er. Armen blir slengt noe motvillig ut på staget, jeg tror også jeg får noe hjelp med å slenge den ut. Hjulet som virket så stort der nede er nå som et knappenålshode. Føttene mine er alt for store til å få plass på det begge to. Jeg kikker inn på Kjetil som ser alvorlig ut. Jeg slipper ene foten fra hjulet.

Det neste jeg husker er at jeg henger i skjerm. Det suser i magen og jeg er helt overveldet. Jeg kan ikke beskrive hva jeg føler, jeg har ikke ord. Jeg flyr!

Alt er i beste velstand, skjermen er oppe, gul og fin, slider er nede, ingen tvinn og jeg ser faktisk landings T-en.

Forsiktig tar jeg ned styrehåndtakene som til min store lettelse henger der de skal. Jeg tar forsiktig en sving til høyre, så til venstre. Det er helt sykt. I dyp konsentrasjon og nøye overvåkning av skjerm og landingsplass begynner jeg og forberede meg til landing.

Jeg går inn for landing, riktignok to jorder bortenfor der jeg egentlig skulle lande, og rett på baken! Jeg reiser meg, kan ikke beskrive hva jeg følte da. Men jeg kan si så mye at nå som jeg sitter og skriver dette så skjelder jeg virkelig i hele kroppen.

Det er en mestringsfølelse av dimensjoner, noe jeg aldri har vært med på før. Jeg bruser av lykke, har så lyst å klemme noen, men takket være min usedvanlige gode landing er det et stykke til nærmeste person. Jeg pakker skjermen fort sammen, vil bort å snakke med noen, fortelle dem om hvordan jeg har hatt det, hvor fantastisk dette var. Jeg føler meg faktisk ganske så kul.

Det er en fryd å få snakke med de andre. Jeg har klart det. Jeg har hoppet frivillig fra et fly! Stemningen er en helt annen. Samtlige av elevene kommer ned som forskjellige personer. Vi er alle helt i skyene. Instruktørene smiler også fra øre til øre, alle er glade!

Det er en helt utrolig dag, er vi alle enige

om. Den har overgått alt annet så lang i livet. En etter en får vi alle gjennomfør vår første hopp, Petter, Carina, Lars Johan, Øystein og Øystein, Yngve, Carel- Andre, Ranveig, Ina, Sturla, Hans Christian og ikke minst meg. Vi er blitt litt av en gjeng, som går så utrolig godt sammen. Alle er helt fantastiske.

Det er nå 49 dager siden jeg begynte på kurs. Jeg angrer ikke et sekund på at jeg begynte på kurs. I Bergen Fallskjermklubb kan jeg love ypperste kvalitet av instruktører og hjelpeinstruktører, og andre hoppere. De står alle sammen for at du skal få et fantastisk dag, om de så ikke får hoppe selv, så er de så glad på dine vegne. De gir alt, og da mener jeg alt for at du skal føle deg velkommen. De støtter deg og hører på deg. Det er et fantastisk miljø, som jeg er så heldig å få ta del i.

I dag skulle jeg ha mitt niende hopp, men den lommen på to kilometer er helt borte. Jeg er selvfølgelig utrolig skuffet, men jeg har skjært at det er en del av sporten, men på en annen side, jeg har hatt en fantastisk dag. Selv om det ikke ble noe hopping har vi kost oss masse ute i klubbhuset. En fantastisk gjeng med personer var der i dag også.

Jeg gleder meg alt til neste hopp, og håper det blir så snart så mulig!

Det beryktede Armageddon-bildet. Dagens helter på elevjordet. Fra venstre: Instruktør Philip Lini, elev Hans Christian Dalgaard og elev Petter Avaldsnes.
Yngve SkålnesFoto

GET THE
NATURAL FEELING
OF HIGH
PERFORMANCE
FLIGHT...

LIGHT TOGGLE & RISER PRESSURE

NEW BLEND OF LEADING AND TRAILING EDGE
TAPERS PROVIDES CONSISTENT OPENINGS

STANDARD WITH 725 SPECTRA OR HMA LINES

DESIGNED FOR EXPERIENCED PILOTS

vision

9 cell elliptical by aerodyne

90 • 96 • 104 • 111 • 117 • 124 • 132 • 140 • 150 • 168

FLY AERODYNE.COM

© AERODYNE RESEARCH, LLC. 12649 RACE TRACK RD. TAMPA, FL 33626. U.S.A. TEL. 813.891.6300 FAX. 813.891.6319

FOTOGRAFI ER EN FIN KUNSTFORM. HVA KAN BEDRE ENN ET BILDE PÅ FÅ SEKUNDER FORMIDLE EN HANDLING, EN FØLELSE, ET LANDSKAP...

LOÏC JEAN-ALBERT **TEKST OG FOTO**

Actionbilder er noe spesielt. Du må forberede i timer og ta bildet på deler av et sekund. Luftfotografering krever en kombinasjon av ferdigheter. Før du går i luften må du forestille deg og instruere handlingen, og velge det rette oppsettet for den ønskede effekten (linse, blenderåpning, lukketid, ISO, ...). Du må fly til den synsvinkelen du ønsker – det er her jeg er glad for å ha en sterk bakgrunn fra flyving. Du må ta bildet på rett tid med den rette komposisjonen.

Jeg startet å fotografere temmelig sent. Jeg var allerede fallskjermhopper og tok noen stillbilder en gang i blant. Bare i fritt fall, med veldig enkle teknikker og alltid med vidvinkelinser. En ordinær fallskjermfotograf.

I 2001 brakk jeg noen ben og ble liggende en periode i sengen. Jeg kjøpte en av de første digitale kameraene og startet å lese fotomagasiner. Jeg var heldig som startet så tidlig i digitalfotograferingens æra. Jeg prøvde mye, og kunne sjekke resultatet med en gang. Takket være metadata glemte jeg aldri innstillingene som var brukt.

Komposisjon

Fotografiske regler lærer deg å ikke alltid sentrere motivet, men å trekke diagonaler, se på det gyldne snitt, etc.

All komponering blir et helt annet spill når du ikke får se gjennom linsen, men gjennom et ringsikte utenfor siktelinjen!

Her er noen få eksempler på fototeknikk anvendt i fritt fallfotografering. Handlingen er temmelig vanlig, så jeg fokuserer mer på teknikken. De fleste av disse bildene ble tatt i Gap i 2007 sesongen.

24 mm linse med høy blenderåpning. Dette er en veldig spesiell linse som tillater vidvinkel ytsyn, men også et kort dybdeområde for å fokusere på lederen Stéphane Zunino.

Jeg bruker alltid denne linsen for å fange en vakker bakgrunn.

15 mm linse er ideelt om du er med på det som skjer og vil ha med hele gruppen.

35 mm linse. En smalere synsvinkel gir mer fokus på motivet. Du ser ansiktet og uttrykket på denne eleven ved første blikk.

85 mm linse. Samme prinsipp som med 35 mm, men enda smalere og krystallklar på motivet. Dette er portrettlinsen.

85 mm linse. Med denne linsen ser bakgrunnen mye nærmere ut.

Dette bildet tok Stéphane Zunino av meg og en elev med 15 mm. Jeg bruker en 70/200 mm zoom, og har eleven i hele bildet på denne avstanden ! Jeg har kameraet i hånden, det er den eneste måten å klare å komponere med så stor linse.

200 mm linsen er veldig vanskelig å bruke i fritt fall. Det er umulig å komponere når den er montert på hjelmen, så jeg bruker den håndholdt og fotograferer mens jeg ser gjennom kameralinsen. Da kan jeg også justere innstillingene i fritt fall, men jeg kan ikke bruke hendene til å fly med. Jeg bruker den bare under mageflyving eller under skjerm. Bakgrunnen virker mye nærmere. Disse fjellene er 60 kilometer unna !

Loic Jean-Albert

Dette er bildet jeg tok med min 200 mm. Bildet er forresten av Antoine Montakt, nytt lagmedlemm på Soul Flyer og Val's yngre bror. Ikke en kjent fallskjermhopper enda, men en verdenstopp i acro paragliding.

Å trekke en diagonal.

Forskjøvet komposisjon. Oppmerksomheten er trukket mot tomlene og ansiktene. Deler av kroppen er kuttet med hensikt.

Kort dybdeområde. Oppmerksomheten er rettet på studentens ansikt som er i fokus. Instruktøren og bakgrunnen er ute av fokus. Denne teknikken er vanlig å bruke i portrettfotografering.

Skygger... Jeg fotograferer sent på ettermiddagen, mot solen. Det er viktig å fotograferer nedenfra for å få hopperne mot himelen.

Fjernstyrt blitz, plassert ved siden av kameraet.

Det er veldig nyttig å se ansikter når man fotograferer nedenfra og solen står ved middagshøyden.

Fyll-inn blitz. Motivet er i skyggen og ville blitt undereksponert uten blitz.

Å fotograferer fra foten med 15 mm linsen plasserer deg i handlingen og gir en annerledes synsvinkel.

Loic Jean-Albert

Et bilde kan også være lagarbeid, ikke bare fotografens jobb.

Hva er mine verktøy? Jeg elsker teknikk. Derfor bygger jeg hjelpemidlene mine så de passer mine behov perfekt. Jeg støpte min egen hjelm med ringsikte så jeg kan være presis i komposisjonen. Jeg har en annen hjelm som er komfortabel... Jeg bygde den rette tungeutløseren slik at jeg kan ta bilder uten å flytte på musen og dermed endre utsnittet. Hjelmen er dessuten fleksibel, så jeg kan fotografere horisontalt, vertikalt, med blitz, videokamera, etc.

Dessverre for min bankkonto bygger jeg ikke mine egne linser! Til Canon EOS 5D og 20D liker jeg Canon L serie faste linser for mitt formål: 15 f/2.8, 24 f/1.4, 35 f/2, 85 f/1.8. Jeg bruker også en 70-200 f/4 L fordi den er lett og kompakt. Denne fotograferer jeg som nevnt håndholdt med i fritt fall.

Tilbehør jeg må ha er tungeutløser, fjernutløser med forskjellige kabellengder, lommejernkontroller for blitz og kamera når de plasseres morsomme steder, Manfrotto ball head for å plassere kameraet morsomme steder med rett vinkel, masse gaffa-tape, masse velcro og gummiputer så kameraet ikke sklir når det er ment å skulle sitte.

Mer enn noe annet er handlingen, landskapet og lyset nøkkelen til et godt bilde. Jeg har vært veldig heldig som har fått reise verden rundt og hoppet i nydelige områder hvor du bare behøver å fotografere, og landskapet gjør resten.

Loic Jean-Albert

Grenland 2008

Stilling ledig:

Vi søker personer som ønsker å inngå i fulldrift-staben på Grenland sommeren 2008. Pakkere, fotografer, AFF-instruktører m.m. kan enten kombineres med stab-jobb eller separat.

Vi kan tilby gode betingelser og for mer informasjon om dette, kontakt Thomas Flogstad enten via epost: thomas@frittfall.no eller ring 930 39 570

Grenland Fallskjermklubb markerer oppstarten av sin turbin-drift 2008 med Grenlands Boogie 23-25 mai. Vi har i den siste tiden pusset opp vårt klubbhus, utvidet landingsområdet betraktelig og fått en ny pakke-hangar på plass.

Et par andre gode grunner for å besøke Grenland Fallskjermklubb i sommer:

15.000 fot på hvert løft

0,- kroner i avgift

Gratis og gode overnattingsmuligheter

Rundturer i Telemark med vår C-206

Innhopp på Jomfruland og andre spontane aktiviteter

Hyggelig og sosialt miljø

For mer informasjon: se www.frittfall.no

Hva i alle dager skjedde på Østre Æra i 2007?

SESONGEN 2007 ER OVER FOR OSLO DEL, EN SESONG SOM HAR INNEHOLD TEMMELIG MANGE UTFORDRINGER.

KJETIL LIØKEL, STYREFORMANN OFSK **TEKST**

Vi ser konturene av det økonomiske resultatet, og det ser slett ikke verst ut. Det har det vært en betydelig nedgang i antall hopp sammenlignet med forrige sesong, men det gjelder nok for flere enn Oslo.

Utfordringene våre startet allerede etter åpningshelgen, da vi plutselig satt med kun en pilot til Antonoven, noe som gjorde at vi måtte få TSB'n som erstatter i de dagene det tok å få ny pilot til Østre Æra.

Nå skulle det vise seg at TSB'n ble et kjent syn på Æra. To motorhavari på Antonoven, gjorde at vi var uten storfly i til sammen tre uker. Jeg mener to av de tre ukene var de ukene med skikkelig bra vær i sør-norge i sommer...?

Været har vært likt for alle denne sesongen, det tror jeg alle klubbene har lidd under. Det som har vært den største utfordringen for OFSK denne sesongen, har vært av personalmessig art. Driften av rikssenteret har i år medført stor misnøye blant stabsmedlemmer, instruktører og styremedlemmer. Det har vært mange forargede telefoner til styrets leder og andre styremedlemmer. Saken medførte mange diskusjoner og samtaler i styret, og temperaturen har vært høy også der. Resultatet ble, etter mye om og men, at fulldriftsleder ble løst fra sin kontrakt.

Å rydde opp i dette har vært utfordrende på mange måter. Ting skal helst gjøres ryddig og profesjonelt, men en klubb er ikke akkurat en hvilken som helst arbeidsplass eller bedrift. Nå har vi heldigvis formaliserte kontrakter/avtaler for de forskjellige funksjonene som skal fylles, men til syvende og sist er vi en gjeng med hoppere og venner som sammen skal drive en klubb og et Rikssenter.

I tillegg fikk vi også et bytte av HI helt på tampen av sesongen. Sittende HI mente, etter en hendelse, at han ikke lenger var i stand til å utføre sitt verv videre for klubben, og ba om å bli løst fra sin stilling med umiddelbar virkning. Det var en riktig avgjørelse og det kunne ikke gjøres på noen annen måte, men det gjør ikke saken og utfallet mindre trist av den grunn.

Et rikssenter/hoppfelt uten HI (les: operasjonstillatelse) er en alvorlig utfordring, men dette løste seg også, takket være raskt svar fra påtroppende HI, Christian Slinning, og rask saksbehandling av SU og forbund. En stor takk til disse personene!

De beslutningene vi i styret har gjort denne sesongen, og de grepene vi har tatt, er gjort med tanke på OFSK's, men også Rikssenterets, beste. I Siw Kristine Gjerstad er jeg er helt sikker på at vi har fått tak i en fulldriftsleder som klarer å vise hva OFSK og Rikssenteret er god for!

Og jeg er også helt sikker på at vi ved neste sesongåpning har funnet tilbake til den gode stemningen og spiriten vi har hatt på Østre Æra i tidligere sesonger.

Den spiriten trenger vi når vi skal drive Rikssenteret for fallskjermidrett på Østre

Æra. Oslo Fallskjemklubb er så heldige å få drive Rikssenteret en god del år til. Dette er klubbens ønske, men det er også forbundets uttalte ønske at OFSK skal drive deres Rikssenter.

Og rammebetingelsene er gode. Vi har en leieavtale som er bra både for oss og forbundet. Leieavtalen innbefatter en god flyavtale (som skal fornyes nå), og Rikssenteret er ikke beheftet med restriksjoner som begrenser vår aktivitet i særlig grad. Kort sagt: Alt ligger til rette for at Østre Æra fortsatt skal være det mest effektive hoppfeltet i Norge. Det er Oslos plikt å sørge for at det forblir slik, og det er forøvrig helt i tråd med klubbens målsetting.

Når det gjelder OFSK som klubb, så har vi også ting vi skal forvalte her. Det er mange mennesker som i mange år har sørget for at klubben er det den er, og med de siste to driftsårene ser det ut som om vi snart er tilbake til der vi var for noen år siden, økonomisk sett. Det er mange mennesker som har bidratt til den utviklingen, så det er tydelig at mange fortsatt har følelser for sin klubb. I tillegg viste siste dugnad at det er rekruttering der også. Veldig mange av dugnadsdeltakerne var nye hoppere, og det er gledelig at de er villige til å gjøre en innsats. OFSK vil ALLTID ha behov for mennesker som er villige til å bruke av sin fritid for å hjelpe til!

Jeg ønsker med denne oppdateringen alle hoppere en flott vinter, og jeg gleder meg til å se alle blide fjes tilbake på Østre Æra i 2008. Da skal det hoppes! Blue skies.

KOMMENT

Hva i alle dager skjedde på

SESONGEN 2007 RUNDES AV PÅ SAMME MÅTE SOM SESONGENE 2002, 2004 OG 2005. ET OFSK STYRE UTEN SÆRLIG LANG

ERFARING I DRIFT AV RIKSSENTERET BESTEMMER SEG FOR Å BYTTE DRIFTSANSVARLIG, NOK EN GANG.

KNUT M. EKERHOVD, DRIFTSANSVARLIG RIKSSENTERET 2005, OFSK **TEKST**

Kjetil beskriver en misnøye blant de hopperne som jobbet på feltet i løpet av sommeren. Den samme misnøyen observerte jeg også. Det som bekymrer meg er ikke symptomene på misnøyen. Jeg er heller ikke uenig i at rollen som driftsansvarlig har hatt, kan være årsaken til misnøyen. Men, jeg er forferdet over at løsningen er å sette en ny driftsansvarlig i samme situasjon.

I det følgende kommer jeg til både å forenkle og å overdrive. Det første for at leserne skal forstå poenget, det andre for at mitt synspunkt skal bli lagt merke til.

De fire siste driftsansvarlige på Rikssenteret har etter avsluttet jobb ikke vært ønsket av sittende styre som driftsansvarlige kommende år. Dette har blitt bestemt av klubbens styre. Styrene har i stor grad bestått av hva jeg vil kalle brennede idealister. Karakteristisk for disse har vært et ekstremt engasjement, men som dessverre alltid viser seg å bli kortsiktig. Dette brennende engasjementet

AR TIL KJETIL LIØKELS ARTIKKEL

Østre Æra i 2007?

får ofte utløp i en bråkete misnøye – et ønske om raske og store forandringer.

Det brennede engasjementet er ofte kombinert med lav erfaring i klubb- og hoppssammenheng, og dermed lav kompetanse. I idretten råder demokratiet. Det betyr ofte at de som bråker mest, blir lagt mest merke til. De får stemmer på årsmøtet og kommer dermed i posisjon. Dessverre har disse brennede idealistene hatt et nokså naivt forhold til den daglige arbeidsmengden som kreves for å kunne drive Rikssenteret. Arbeidet må gjøres hver dag, 365 dager i året, og noen dager 24 timer hvert døgn.

Ønsket om rask forandring har i mange tilfeller skjøvet medlemmer, med kompetanse og langvarig engasjement, til en posisjon hvor deres kompetanse ikke lenger er tilgjengelig. Klubben står da igjen med brennede idealister, som erfaringsmessig kun mobiliserer sitt engasjement i en kort periode. I min tid i klubben har jeg sett mange eksempler på dette. Det er vel ikke annet å vente, når en gjennomsnittlig fallskjermkarriere er kortere enn to år.

Et symptom er at styre og stab, inklusive flere av instruktørene, er mest opptatt av å feste og leve "det glade liv" med basehopping

og utflukter, fremfor å vedlikeholde klubbstyr og anlegget generelt. Forståelsen for at antall flytimer med flest mulig betalende hoppere i flyet er prioritert nummer en ved storflydrift, ser ut til å måtte ha veket for en oppfatning av at kos, varme, fest og hvile for stab og styre er viktigere.

Ved å fortsette på denne måten, oppnår en kun at verdifull kompetanse blir utilgjengelig for klubben. For å kunne drive en god klubb og et godt hoppfelt er medlemmer med kompetanse, og som har vist et mangeårig engasjement, en nødvendighet. I stedet blir de byttet ut raskere enn en tippeligaklubb bytter trener. Hva er årsaken til det?

Jeg er overbevist om at den oppgaven som de relativt uerfarne styrene pålegger et medlem, driftsansvarlig, er det svake punktet. Det er veldig behagelig for et lite erfarent styre å velte vanskelige oppgaver over på en driftsansvarlig. Da kan styremedlemmene føle seg behagelig fritatt for praktiske oppgaver vedrørende hoppfeltdriften. Den samme holdningen ser ut til å ha spredd seg til de resterende medlemmene, inklusive staben. Alle oppdukkende oppgaver ser det til slutt ut til at alle mener at driftsansvarlig

skal løse. Men det har vist seg de siste sju sesongene, at det er vanskelig for driftsansvarlig å gjøre både styre, hoppere og bankkonto tilfreds på samme tid.

En enklere vei til suksess er å se på ledelsen av hoppfeltdriften med nye øyne. Å skulle være ansvarlig for Rikssenteret 24 timer i døgnet i 120 dager i strekk alene, er en utmattende oppgave. Det er ikke personene som har vært driftsansvarlige som alene har skapt misnøyen. Miljøet en opererer i forventer at driftsansvarlig skal ta ansvar for alle løselige og uløselige oppgaver. Dette gir et avvik mellom forventninger og hva som faktisk er mulig å få til som driftsansvarlig. Dette avviket er grunnlaget for misnøyen.

Jeg håper at styret i OFSK nå ser at det må flere hender og hoder til for å kunne drive Østre Æra på den måten fly, anlegg og ikke minst hopperne fortjener. Ikke gå i den fellen at alle praktiske gjøremål veltes over på en person. Sett krav til stab, styre og medlemmene. Det er nødvendig at flere hoder og hender arbeider for å holde flyet i luften flest mulig timer, med flest mulig hoppere i kommende sesonger. Dette må styret ta ansvar for å legge til rette for. Da må også driftsansvarliges rolle og oppgaver omdefineres.

– siden 1982 –

KOMPETANSE – KUNNSKAP – KVALITET

For alle typer reparasjoner, vedlikehold og oppdateringer av fallskjermutstyr er Sky Design Verksted i Tønsberg ditt beste valg.

Pål Bergan • www.skydesign.no • Tlf 959 93 321

VIDEREUTDANNING OG MILJØ

DET ER MANGE FALLSKJERMHOPPERE SOM VET LITE OM FEILFUNKSJONER, ELLER HAR GLEMT TING. NÅR MAN KOMMER OPP I EN SITUASJON MÅ MAN HANDLE, MAN HAR IKKE TID TIL Å FUNDERE.

ANNIKEN BINZ **TEKST**

Kunne det vært en idé å få en erfaren person til å gå igjennom forskjellige feilfunksjoner og vanskelige situasjoner i forhold til turbulens og landing, etc. i Frittfall? Man kunne eventuelt gjort det som et fast innslag at en ting ble beskrevet per nummer.

Grunnen til at jeg satt og tenkte på det nå er at en spansk hopper jeg kjenner som også er pilot (velidg dyktig, hoppet i mange år) nå har blitt grønnsak. Han trakk så lavt at Cypresen fyrte på et hopp hvor han filmet, og endte opp med down plane. Fyren hadde kjempelang tid til å enten kutte hovedskjerm eller fyre toggles, men gjorde ingenting og gikk inn temmelig hardt. Tror det hadde vært nyttig med en gjennomgang jeg... Mange der ute som trenger repetisjon, tenker jeg.

(Vi er enige i at etterutdanning og bevisstgjøring er god sikkerhetspolitikk. Det finnes utallige eksempler på at man etter oppnådd B-status lærer masse ved å være i miljøet og lytte til andres erfaringer. Den som tror han er ferdig utlært er ikke utlært, men ferdig. Det er også viktig å huske at en tredjedel av medlemsmassen til enhver tid er temmelig fersk!)

Dette er en oppgave Sikkerhets- og Utdanningskomiteen vår bør ta tak i. De bør bruke medlemsbladet i sitt arbeid. I alle de årene jeg har jobbet med bladet har det vært en kamp å få inn slikt stoff. Vi har hatt artikkelserier skrevet av de utenlandske landslangstrenerne, men disse har gått mye på teknikk. Blant andre Buer-brødrene har bidratt med artikkelserier på teknikk og materiell. Selv har jeg oversatt og fått

tilpasset til norske forhold sikkerhetskompndiet til USPA fra Safety day, og trykket dette som bilag.

SU er overhodet ikke på banen, og det er vanskelig å få inn aktuelle artikler fra andre instruktører med eller uten verv. Jeg varslet styret om dette i våres, og fikk en beslutning på at de skulle pålegge komiteene å skrive i bladet. Dette arbeidet har styret åpenbart ikke kommet noen vei med, eller?) - Kitt

Er det ikke på tide at vi tar miljødebatten in fallskjermmiljøet? Jeg vet at de færreste sikkert har lyst til å gå favorittaktiviteten sin etter i sømmene, men man kan ikke gjemme seg for realitetene i all evighet! Det er vel ikke den mest miljøvennlige sporten vi driver med, og det hjelper ikke at vi supplerer hopping fra fly med vindtunnel som bruker uhorvelige mengder strøm. I England spesielt kommer ikke denne strømmen fra fornybare energikilder. Du skal f.eks. plante ganske mange trær for å dekke CO₂ utslippene fra en times flyving.

Jeg for min del har ikke lyst til å slutte å hoppe, men jeg vil gjerne kunne gjøre det med god samvittighet. Kanskje det er ting vi kan gjøre for å minske våre utslipp av klimaskadelige gasser? Kanskje vi i Norge kan være et foregangsland for resten av fallskjermssamfunnet? Hvis vi ikke gjør noe, vil kanskje endringene bli påtvunget utenifra en dag...

(HC skriver noen få ord i sin leder om at forbundet akkurat har startet arbeidet med å fremskaffe tall og fakta i forbindelse med miljøarbeidet som står foran oss. Jeg oppfordrer han til å følge opp med fremdrift og resultater av arbeidet.) - Kitt

Serving the World
for Over 47 Years.

ParaGear

EQUIPMENT COMPANY

NEW GEAR & ACCESSORY

HQ

ParaGear always has the latest in new products & innovations. We pride ourselves in providing skydivers around the world with only the newest and best products available. Check ParaGear FIRST!!!

www.ParaGear.com
1000s of products to choose from. 1000s IN STOCK
FOR FAST SHIPPING! ORDER NOW!

CANOPIES & CONTAINERS

Performance Designs
Icarus Canopies
Precision Aerodynamics
Aerodyne
Strong
NA Aerodynamics
Flight Concepts

Javelin • Sunpath
Vector 3 • UPT Vector
Mirage G4 • Mirage Systems
Icon • Aerodyne
Wings • Sunrise Rigging
Voodoo/Talon • Rigging Innovations
Quasar • Strong
Infinity • Velocity Sports

Order your Custom Containers and Canopies from ParaGear

CLOTHING & APPAREL

UPGRADE YOUR WARDROBE

See these and all
the new apparel
from 120+, Jumper,
Go Wear Go Fast!
and More!

NEW GEAR IN STOCK NOW!

NEW CATALOG ADDITIONS

Para Gear Exclusive!
PARAGEAR ECHO
HEADGEAR BY BONEHEAD
BH Styled open-face headgear.
Composite fiberglass construction
Available in Black or White # L5138

AERIAL CAMERA
2-DISC DVD IN-DEPTH LOOK AT
CAMERA FLYING WITH NORMAN KENT
2-Disc set packed with 4 HOURS
of training, gear, photography
specific information for cameramen. # V90725

VISO
VISUAL ALTIMETER
Flight Performance from the people
who know electronic altimeters
and audibles... Larsen & Bruggard
I10505

PARATEC FREEZR MK2
FULL-FACE HEADGEAR
Upgrade design featuring
more aerodynamic shape, secure
flip up visor. Silver or Black
L5525

COOKIE ROK
OPEN-FACED HEADGEAR
Designed for skydivers, Base Jumpers,
CIVIL swimmers, fanatics and others
that want security, a place to put audibles,
cameras and still hear the outside world.
L5705

COOKIE M1
FREELY HEADGEAR
Cookie Composites addition
to the freely headgear realm. # L5710
Lightweight and strong!

QUICK QUAD
CAMERA QUICK RELEASE
Small, compact, secure way to
mount your camera. Rotate and
lock into position. # L12305

HYPEYE MINI
CAMERA INDICATOR LIGHT
LANC port camera light without
a button camera record control. # L12435
See website for compatible cameras.

ONE STOP SKYDIVE & RIGGING STORE

PARA GEAR carries all major brands of
skydiving gear, canopies and containers!

NEW GEAR CATALOG*

HEADGEAR ParaGear has the largest selection of
headgear & accessories IN STOCK!

* FREE Catalog with Purchase
of a Gift Certificate. FREE Catalog
and/or mousepad and/or
bottle opener with Any
Order Upon Request

312 PAGES!!!

GIFT CERTIFICATES

CYPRES 2
IN STOCK NOW!
CALL FOR CURRENT PRICING

Gift Certificates Available for All Occasions!

Royal Lens

THE ORIGINAL
LOW-PROFILE
These lenses were originally designed for the skydiver in
mind with a low profile physical design creating less risk of
line snags, and a large image area with Absolutely No Vignette!
Royal Lens uses the strongest glass on the market for lenses in their class.
* "No Vignette" on single COB and HD camcorders not using a stop-up adapter ring.

PARACHUTE RIGGERS HANDBOOK
US ACADEMY OF
PARACHUTE RIGGING
B2007

INSTRUMENTS ParaGear has the latest Instruments
from all manufacturers. Accessories too!

ACCESSORIES & MORE

VIDEO-DVD-BOOKS

More videos, VHS, and
DVDs available ONLINE

Order ANYTHING from
our 2007-2008 Catalog
or Order ONLINE!
Secure Online Ordering >>> 1000s of Products >>> We Make It Easy!

WWW.PARAGEAR.COM

All Major Credit Cards Accepted.

FOUNDING
MEMBER

ParaGear

EQUIPMENT COMPANY

PHONE: 847-679-5905 • FAX: 847-679-8644
3839 West Oakton Street • Skokie, Illinois 60076 USA

Serving the World
for Over 47 Years.

Det trengs mye verktøy for å pakke en reserve!

Containeren til hovedskjermen åpnes forsiktig

Type utstyr, serienummer og produksjonsdato loggføres

Kontroll av linekontinuitet

Inspeksjon av duk og sømmer

HVA INNEBÆRER EGENTLIG

MINST EN GANG
I ÅRET SKAL
FALLSKJERM-
UTSTYRET
DITT HOVED-
KONTROLLERES.
MEN HVA
INNEBÆRER
EGENTLIG
EN HOVED-
KONTROLL?

TORE BUER **TEKST OG FOTO**

Som Materiellkontrollør (MK), har man lov til å utføre hovedkontroll og ompakk av reserveskjermen på alle typer fallskjermutstyr. MK'ene jobber som regel på egnede avgrensede områder, eller på tider av døgnet da flerparten av hopperne er mest interessert i å tulle i seg brun sportsdrikk og fortelle røverhistorier, så de fleste hoppere får sjelden eller aldri muligheten til å se hva en hovedkontroll eller ompakk av en reserveskjerm innebærer. En del hoppere lurar på hva som egentlig gjøres på en hovedkontroll, så her er svaret på hvordan vi gjør det på Sky Design.

Innlevering

Vi forsøker å få så mange som mulig til å levere inn utstyret sitt på høsten, med en gang sesongen er over. For det første har vi da masse tid på oss til å utføre kontrollen, spesielt om det dukker opp uforutsette reparasjoner som tar tid å gjennomføre, i tillegg til at kunden selv husker småskader og slitasjepunkter som har oppstått i løpet av sesongen. Når kunden

kommer til oss, går vi raskt over utstyret for å se etter større skader på seletøyet, sjekker slitasje på linene på hovedskjermen, og går igjennom hovedkontrollkortet for å sjekke at tidligere utsendte serviceordre, modifikasjoner og vedlikehold av Cypres er utført. I tillegg spør vi kunden om han eller hun vet om skader eller slitasjepunkter, slik at vi vet om dette når utstyret skal kontrolleres. Vi noterer oss også når kunden leverte inn utstyret, og når han eller hun ønsker det tilbake.

Lokaler

Egnede lokaler er vesentlig for å kunne utføre en hovedkontroll (HK) og ompakk av reserve. God plass, godt lys, system for oppheng av skjerner, egnet underlag og tilgjengelig verktøy er noen av kravene vi stiller til oss selv. På Sky Design har vi i tillegg alltid symaskiner tilgjengelig for å kunne utføre småreparasjoner der det trengs. Mange MK'er i Norge jobber hjemmefra, og har i utgangspunktet ikke egnede fasiliteter for gjennomføring av kontrollen. Dessverre stiller ikke regelverket vårt store krav til lokaler, som gjør at mange

hovedkontroller i Norge utføres i stua hjemme, mellom godstolen og TV'en, og med DVD'er og middagsrester i umiddelbar nærhet...

Hovedkontroll

Hovedkontroll betegnes som "en omhyggelig visuell kontroll av hele fallskjermutstyret med komponenter". Siden kontrollen utføres av mennesker, er det svært viktig med gode rutiner for å ikke overse noen områder eller komponenter. Her kommer viktigheten av lokaler inn, da det vil være umulig å utføre en hovedkontroll uten god plass, lys, oppheng for skjerner osv. I tillegg kreves det mye erfaring for å avgjøre hva som er godkjent og hva som bør skiftes eller repareres. Hvor slitt er egentlig den linen?

Som en ekstra forsikring mot at ingenting blir glemt, har vi et eget skjema der vi krysser av for hver enkelt del av utstyret. Det er tre mulige kjennelser til hver komponent; godkjent, godkjent med anmerkning og skiftet/reparert. Godkjent med anmerkning betyr at en komponent er slitt eller skadet, men ikke i så vesentlig grad at den bør byttes.

Skiftet/reparert betyr at en komponent er så slitt eller skadet at vi har byttet eller reparert den. Kunden blir gjort oppmerksom på komponenter som er godkjent med anmerkning eller skiftet/reparert ved utlevering av utstyret. Dersom utskifting eller reparasjon medfører større kostnader, varsler vi kunden om dette før kontrollen fortsetter.

Det første jeg gjør på en hovedkontroll er en ytre inspeksjon av seletøyet og container mens skjermene fortsatt ligger pakket. Her er det lett å oppdage om skjermene som er montert er av riktig størrelse i forhold til plassen i containerne, om pilotlomma er stram nok og om klaffer og risercover sitter stramt nok. Deretter åpner jeg forsiktig containeren til hovedskjermen for å se om denne er pakket korrekt, for å eventuelt kunne komme med hint og tips til kunden dersom noe er feil eller kunne vært gjort annerledes. Hovedskjermen frigjøres og legges til side. Før reservecontaineren åpnes legger jeg nøye merke til hvordan reservecontaineren ser ut, for å få en ide om looplengde og pakketeknikk i forhold til det som ble gjort ved forrige HK.

Blypølses brukes for å holde duken på plass under pakking av reserven

Nøyaktighet under hele pakket er viktig for et godt resultat

Pakkepinne brukes for å få helt rette bretter

God teknikk er vesentlig for å få reserven inn i fribagen

Fribagen er lukket, linene er lagt på plass, og fribagen er klar til å legges ned i containeren

EN HOVEDKONTROLL?

Deretter åpnes reservecontaineren forsiktig, for å se om denne er lukket korrekt. Dersom containeren har vært utsatt for fuktighet, vil dette oppdages idet reserven løftes ut av containeren. Fribagen åpnes, og pakketeknikk benyttet ved forrige ompakk kontrolleres. Cypresen kontrolleres for å forsikre seg at det ikke skal byttes batteri, eller at enheten skal på kontroll. Deretter noteres serienummer, produksjonsdato, type utstyr og produsent av reserve, seletøy, nødåpner og hovedskjerm for bruk i hovedkontrollkort og egen logg. Om utstyret er underkastet tidligere utsendte serviceordre, kontrolleres det spesifikt om disse er gjennomført før kontrollen fortsetter.

Container/seletøy

Mens skjermene ligger godt beskyttet når de er pakket, er containeren og seletøyet hele tiden eksponert for skader i form av slitasje og sollys. Alt av webbing (selve seletøyet), klaffer, plastikkavstivere, maljer, looper, løpfester, metalldele, velcro og alle sømmer inspiseres, i tillegg til pilotomma, løftestropper, LOR-bånd, kabelføringer, kuttpute, reservehåndtak,

bremsesetting og toggles på reserven. Alt av metall inspiseres for rust og skarpe kanter.

Reserveskjermen

Det er svært sjelden det oppstår skader på reserveskjermen. Likevel inspiseres alle komponentene nøye ved hver ompakk. Skjermen henges opp etter halen, og toppduk, bunnduk, ribbevegger, stabilisatorpanel, sliderstoppere, sømmer, linefester, liner, slider, links og evt. bumpers inspiseres. Mens skjermen henger oppe, kontrolleres også linekontinuiteten for å sjekke om skjermen er montert korrekt.

Fribag og pilot

Fribag og pilot er ikke utsatt for slitasje unntatt ved resevetrekk eller om forrige MK har vært uforsiktig under pakking. Stoffet i piloten, alle sømmer, pilotbånd, fribag og safety-stow (strikken som lukker fribagen) sjekkes for skader og slitasje. Det sjekkes også om pilot er av riktig type, og om fribag er av riktig type og størrelse i forhold til containeren.

Pakking av reserve

Alle reserver på markedet i dag er svært åpningssikre. Dette betyr at det for skjermåpningens del ikke er veldig hvordan reserven pakkes, men for å få riggen til å se bra ut når den er ferdig pakket må man ha riktig mengde stoff på riktig sted i bagen, og for å få til det må man være ekstremt nøye under hele pakket. Reservan pakkes i hovedsak på samme måte som en hovedskjerm, med linene samlet i midten og duken dratt ut til sidene. Eneste forskjellen er at fronten henger åpen og at halen ikke dras rundt hele skjermen, og selvfølgelig at man er vesentlig mer nøye enn når hovedskjermen pakkes. Når skjermen brettes brukes klyper for å holde stoffet på plass, og pakkepinne brukes for å få helt rette bretter. God teknikk er avgjørende for å få skjermen pent inn i fribagen.

I tillegg til å være nøye under pakking av skjermen, er det viktig med god teknikk når containeren lukkes for å få et godt resultat. Hvordan fribagen plasseres og hvor stoffet i skjermen legges avgjør hvordan riggen ser ut når den er ferdig pakket. For hver forskjellig

containerstørrelse, og for hver eneste forskjellige kombinasjon av container og reserve gjelder egne teknikker, så pakking av reserver er ganske avansert!

Riktig looplengde er vesentlig for at containeren skal se bra ut. Jeg bruker forrige MK's looplengde og pakketeknikk som utgangspunkt, i tillegg til egne notater fra tidligere pakk. Når skjermen luftes og pakkes øker volumet av skjermen, men jo lenger tid skjermen ligger pakket, jo mer luft skvises ut. Dette er grunnen til at en rigg kan se strøken ut når den er nypakket, mens den etter en stund ser løs og løn ut. Den letteste måten å sjekke looplengden på en pakket rigg, er å trykke midt på reservecontaineren der pinnen er. Om du kan trykke sammen piloten, eller topplaten på piloten kan vugges frem og tilbake, er loopen for lang og bør strammes inn. Jeg bruker mye

Korrekt looplengde er vesentlig for resultatet.

Containeren lukkes etter produsentens anvisninger

Kuttkablene tørkes av for å fjerne støv og møkk

Riggen er ferdig kontrollert og pakket, og klar for en ny sesong!

ekstra tid og energi på å ha korte looper på alle reserver jeg pakker, slik at containeren ser bra ut helt frem til neste hovedkontroll.

For lang loop har ikke bare med utseende å gjøre, det kan også være ganske farlig. På pop-top rigger (som Wings og Javelin) der toppplaten på reservepiloten ikke er skjult, kan liner og løftestropper henge seg opp om du har en dårlig åpning på hovedskjermen. Om du er skikkelig uheldig kan det hindre at reserven din åpner. Siden loopen ligger i klem mellom klaffene fordi den går i sikksakk gjennom maljene og ikke rett igjennom som den skal, kan trykket fra fjæra i piloten låse fast hele containeren! Dette er spesielt skummelt ved Cypresfyring, da selv den minste forsinkelse kan få fatale følger. For lang loop på reserven er skikkelig fy!

Klaffene lukkes etter produsentens anvisninger, og før reservepinnen settes i, inspiseres den for hakk og sår, mens wiren inspiseres for skader og brutte kordeler. Når pinnen er satt i, inspiseres loopen for slitasje. Loopen som brukes på reserver er svært tynn, og det skal lite til for at den skades under pakking.

Når reserven er pakket ferdig, telles alt verktøy for å kontrollere at det ikke ligger noe verktøy igjen inne i reserven. Så plomberes reservepinnen, slik at man vet at det ikke

har vært andre enn en godkjent MK inne i reservecontaineren.

Hovedskjerm

Hovedskjermen er utsatt for svært stor slitasje når den er i bruk. Hvert hopp, hver landing og hver gang den pakkes blir den slitt. Hvordan du pakker sammen skjermen etter landing, hvor lang tid den er eksponert for sol, og hva slags underlag du pakker på, er helt avgjørende for skjermens levetid.

Skjermen henges opp etter halen, og toppduk, pilotfeste, bunnduk, ribbevegger, stabilisatorpanel, sliderstoppere, sømmer, linefester, liner, slider, sliderkollaps, links og evt. bumpers inspiseres. Mens skjermen henger oppe, kontrolleres også linekontinuiteten for å sjekke om skjermen er montert korrekt, og linene inspiseres for slitasje. Dersom skjermen har Spectra eller Dacron liner som har gått en del hopp sjekkes linetrimmen (altså lengden på linene). Spectra og Dacron har den egenskapen at linene i midten av skjermen strekkes av åpningssjokket, mens de ytterste linene krymper på grunn av friksjon fra slideren. Over tid gjør dette at skjermen åpner og flyr annerledes (les dårligere) enn det den gjorde da den var ny, og kunden bør derfor vurdere linebytte selv om linene ikke er utslitt.

Linken som bagen er festet til skjermen

i, bag, pilotbånd, pinne, pilot, håndtak og innerline (killine) inspiseres. Lengden på innerlina måles, slik at denne ikke er for kort eller for lang.

Løftestropper

Løftestroppene på hovedskjermen har en vesentlig funksjon for fallskjermutstyret. De skal være sterke nok til å tåle alle slags belastninger under skjermåpning og flyging, holde toggles og styreliner på plass til hopperen løsner dem, og dersom hopperen ønsker det skal frigjøring av hovedskjermen foregå enkelt og uten unødvendig belastning for hopperen. Det er derfor svært viktig at alle komponentene på løftestroppene er i god stand. Webbing, styrehåndtak, feste av styrehåndtak (velcro eller tucktabs), festeanordning til overskudd av styreliner, bremsesetting, maljer, 3-rings, sømmer og ringer inspiseres.

Kuttkablene inspiseres for hakk og sår, møkk tørkes av, og kablene smøres med silikon eller olje. Smøring av kablene er vesentlig for å unngå unødvendig friksjon, og det er anbefalt å gjøre dette hvert femtiende hopp.

Før løftestroppene monteres tilbake på seletøyet, myknes webbingen i 3-rings systemet opp. Etter en del hopp har webbingen en tendens til å "sette seg", som kan gjøre

frigjøring vanskelig. Sammen med smøring av kuttkablene, er det anbefalt å mykne webbingen hvert femtiende hopp.

Pakking av hovedskjerm

Vi pakker som regel hovedskjermen på alle riggene vi hovedkontrollerer. Dette gjør det enklere for oss å oppbevare rigger, samt at det er lettere for kunden å få utstyret med seg når de kommer for å hente det. I de tilfellene der hovedskjermen var pakket dårlig eller feil ved innlevering, forsøker vi å pakke skjermen sammen med kunden dersom det lar seg gjøre.

Utfylling av hovedkontrollkort

Hovedkontrollkortet inneholder informasjon om hva slags type utstyr det er i containeren, serienummer, produksjonsdato, produsent, når det ble montert, hvilke kontroller og modifikasjoner utstyret har gjennomgått, hvor lenge utstyret er luftdyktig. Det siste som gjøres på en hovedkontroll er utfylling av kortet.

Til slutt... Dersom du enda ikke har levert inn utstyret ditt til hovedkontroll bør du komme innom så snart som mulig. Det er ikke så lenge til sesongstart, så sørg for å ha utstyret klart i god tid!

CYPRES 2

ZUVERLÄSSIGKEIT
Reliability made in Germany

PEACE OF MIND

“CYPRES reliability
giving us Peace of Mind
since 1998.”

AIRTEC

Mittelstrasse 69
D-33181 Wünnenberg

Tel +49 2953 9899 0
Fax +49 2953 1293
www.cypres.cc

Photo: BaByLoN

OLA HERMO

La han opp? Langt i fra. Ola var fallskjermhopper tvers igjennom, alltid, hele tida. Vi gikk vår første Basicsleir sammen i 1990. Det ble også inngangsbilletten til landslaget og vinkelkameratene (det var det litt oppgitte, mer erfarne landslagshoppere kalte laget vårt, da vi som regel lå i timesvis på rullebrettene og diskuterte vinkler).

Ola var allerede den gang en frisk og freidig fyr, og veltrent, som den skogsarbeideren han var. Fra Røros, uten tvil, han snakket gjerne om schogscholen (Røros-"s" uttales som kjent "sch"), lærte oss å raute som en elg, og snakket varmt om dager med reinsdyrflokker inne i Femundsmarka.

Karrieren på landslaget var bratt, i 1991 skulle vi delta i vårt først VM som firer, men da Kjartan fikk problemer med ryggen rett før VM, rykket Ola opp til åtter-laget, og kjempet om en bronsemedalje i sitt aller første VM. Det var nok ikke fritt for at han hadde store øyne i fritt fall. Knivingen med det russiske laget var beinhard, og Ola hadde knapt nok vært gjennom alle blokkene før konkurransen startet. Året etter ble han lagkaptein på åtteren, da "Swamp"-laget la opp.

Knappe to sesonger på åtterlaget rakk Ola. Så skjedde den fatale ulykken, rett før åtterlaget skulle vise hva de dugde til i VM-1993. Siste treningsleir var avsluttet, og laget skulle slappe av i noen uker før VM.

Ettermiddagen ble tilbrakt med god mat og drikke – og bading. Da Ola stupte uti vannet og traff bunnen ble livet hans forandret for alltid. Bekymrede lagkamerater konstaterte at Ola ikke kom opp igjen, og de måtte selv i vannet og hente han opp. Brukket nakke – og helt ufattelig, Ola ble lam fra nakken og ned.

Det første året håpet vi på mye, Ola var jo så sterk og veltrent. Vi håpet at Ola skulle få tilbake førligheten i armene, at han skulle kunne bruke en skulder, at han i det minste skulle klare å puste selv. Men Ola levde i over 14 år etter ulykken, uten å kunne klø seg selv på nesa når det klødde. Helt ufattelig for de fleste av oss.

Ola var sta. Bare det å overleve

DØDE RETT FØR SIN 41-ÅRS DAG I SEPTEMBER I ÅR. ER DU FALLSKJERMHOPPER AV RELATIVT NY DATO HAR DU KANSKE IKKE HØRT OM Ola ENGANG, FOR Ola GJORDE SITT SISTE SELVSTENDIGE HOPP SOMMEREN 1993.

i 14 år helt lam er en demonstrasjon i viljestyrke. Ola ønsket alltid å høre nytt om fallskjermhopping, selv om det smertet ham mye å tenke på at han aldri kunne bli en av laget igjen. Men Ola ga langt i fra opp. Han fikk bygget sitt eget hus på Røros, han hoppet fallskjerm igjen og hadde utallige prosjekter på gang. Tandemhoppet foregikk på Østre Åra i 2000, og i normal Ola-stil var det formasjon, TV og stor ståhei. Ola hadde selv sett veldig fram til å komme i lufta igjen, og hadde planlagt dette i årevis. Ola var da også usedvanlig stille da han landet på bakken, noe som nok skyldtes at respiratorslangen hadde kommet i klem og han derfor ikke hadde fått mye pust. Nå til vinteren hadde han tenkt seg til Spania, og lurte på om Twin Otteren kunne lånes til transport.

Nå har Ola lagt opp. Han hadde mange tøffe tak og kroppen kranglet mye med ham. Vi kommer alltid til å huske ham som et stabeist. Men også som en ufattelig god venn, talentfull, eventyrlysten og alltid klar for nye oppgaver. Det er lenge siden den Ola vi kjente forlot oss, vi har på en måte hatt 14 år på oss til å skrive minneord. Han har gjort stort inntrykk på oss, og etterlater mange umistelige minner. Det er tomt når Ola drar.

*For lagkamerater på RW-91 og P-2000
Tone, alltid kalt Tunfischken av Ola.*

Lyst på en uforglemmelig
fallskjermopplevelse i

PÅSKEN?

BLI MED PÅ FS-LANDSLAGETS BASIC OG ADVANCED BASIC I FLORIDA, 5-23 MARS 08.

HVA SIER DU TIL:

- Litt over to uker med kvalitetshopping i Deland, Florida i mars 08?
- Å treffe over 50 andre hoppere fra mer enn 10 land?
- Å hoppe med – og bli coachet av- noen av verdens beste fallskjermhoppere?
- Å fly i verdens største og beste vindtunnel, Bodyflight Bedford?
- Å nyte Sol og varme i Florida mens de hjemme graver seg ut av snøfonna for å komme seg på jobb?
- Å svi av noen tusenlapper på noe du garantert kommer til å huske resten av livet, og som i tillegg gjør deg til en bedre og tryggere fallskjermhopper

Prisen på Basic og Advanced Basic er 30 000,- og inkluderer alt av hopp, vindtunneltid, reise, opphold og leiebil.

Campen er åpen for alle med minimum A-sertifikat.

For mer info og påmelding, gå til

www.teamarcteryx.no

eller send mail til

info@teamarcteryx.no

Mattias Nords opptak på FS-landslaget

UNDER STYREMØTET 16. OKTOBER HADDE VI EN ORIENTERING FRA FS-LANDSLAGETS KAPTEIN OLE PETTER HJELLE OM DERES VANSKELIGE SITUASJON. DA TORE BUER HAR SLUTTET AV PERSONLIGE ÅRSAKER FORDI HAN SKAL BLI FAR, KOM LANDSLAGET MED FORSLAG TIL LØSNINGER.

HANS CHRISTIAN HEER AMLIE **TEKST**

Tore avviker forholdet etter de føringer gitt i kontrakten han har med F/NLF. Da landslaget hadde

sett på løsninger utover rekruttlandslaget og Norge, ble dette naturlig en politisk avveieelse som styret måtte enes om. Med rekruttlandslaget representert i styret ved Ellen Burchardt, mente styret å ha sett saken fra begge sider og kunne ta en beslutning på møtet.

Selvfølgelig var det viktig for styret at rekruttlandslaget skulle forespørres først. Når ingen av de følte de p.t. nådde opp til Arcteryx' nivå, ønsket ingen av de å stille. Videre ble DeLand Norgies forespurt. Det var heller ikke passende for noen av dem. Deretter ble resten av Norges FS-elite vurdert som tidligere hoppere fra Rookies og "Jentelaget". Når det ikke var hoppere å finne som kunne snitte 20+ og som var motivert til å stille, så Arcteryx seg

nødt til å se utover i Norden etter passende hoppere på deres nivå. Siden det norske hoppmiljøet har akseptert Dittas landslagsdeltagelse med islandsk statsborgerskap bosatt i Norge, så vi ingen store problemer med å hente inn en ny ikke-norsk hopper fra Norden. Personen måtte være innenfor FAI sitt krav til nasjonal representasjon i et first category event som VM.

Mattias Nord fra Sverige var den rette personen og blir ny Center Inside på laget. Her er et utklipp av hva Mattias sier om seg selv.

Merk at Mattias' deltagelse på landslaget frem til VM 2008 ikke vil ha innvirkning på landslagsuttaket i 2008. F/NLF har fortsatt som målsetning å ta bronse i FS og FF i VM 2008.

Hej fallskärmsnorge

Eftersom jag skall vara med och representera Er under nästa år är det på sin plats att ni får veta lite grand vem jag är och var jag kommer från.

Jag heter Mattias Nord och kommer från Borlänge i mellersta Sverige, började hoppa 1993 och blev snabbt biten av 4-way. Har sedan dess gjort ca: 6000 hopp varav de flesta 4-way i några olika lag. Jag har haft förmånen att åka på några olika VM och World Cups sedan 1997 som för mig är det finaste man kan göra som idrottsman.

Hoppporten är en stor del av mitt liv och Jag har jobbat med coaching, AFF, instruktörsutbildning till och från sedan

1997 vid sidan av lagträning, och sedan 2004 på mer eller mindre heltid.

Ledig tid spenderar jag så mycket jag kan med min blivande fru Jessica Tangen med en del Norskt blod i ådrorna. Favorit fritids sysslan är att surfa när det bjuds tillfälle, annars håller vi på att rusta ett gammalt hus i Dalarna.

Jag är mycket glad och stolt över att hoppa i Arcteryx som i denna line up är stark mix av talang, erfarenhet och vilja. Det första passet i Bedford bådär mycket gott och med ytterligare ett gäng timmar tunnel och 800 hopp i ryggen kommer vi att stå starka i Frankrike.

För Er. Mattias Nord

Ny mann på Arcteryx

SOM SIKKERT MANGE

I FALLSKJERM-NORGE

ALLEREDE HAR FÅTT MED SEG, TRAKK TORE BUER SEG FRA LANDSLAGET I FS-4, ARCTERYX, TIDLIGERE I HØST.

OLE PETTER HJELLE **TEKST**

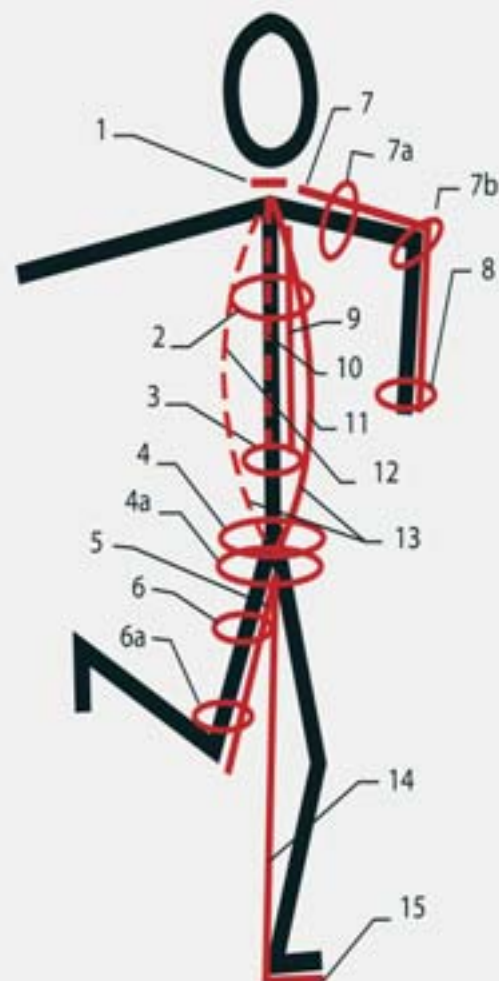
Arcteryx ønsker Tore alt vel videre og har stor forståelse for at det er ting i livet som er viktigere enn fallskjermhopping, og som krever endret fokus. Vi legger allikevel ikke skjul på at vi er svært skuffet over Tores avgjørelse; ikke minst over måten han håndterte det på.

Men, det nytter ikke gråte over spilt melk, som det heter. Arcteryx ser videre og er svært fornøyd med at vi har fått en fullverdig erstatter for Tore. Mattias Nord heter han, og er nærmere presentert her av formannen i F/NLF. Mattias er en svært erfaren fallskjermhopper, som bringer mange viktige egenskaper, både personlige og fallskjermessige, med seg til Arcteryx.

For første gang siden Arcteryx ble startet i 2003, føler vi nå at vi er et lag hvor alle har den motivasjon og vilje som trengs for å være med i et landslagsprosjekt hvor VM medalje er et uttalt mål. Vi gleder oss til 2008-sesongen. Velkommen til Arcteryx Mattias. **Pumpa på bara!**

MÅLESKJEMA HOPPDRESS

1	skulder ↔ skulder	cm
2	rundt bryst	cm
3	rundt midje	cm
4	rundt hoft	cm
4a	rundt hoft (jente)	cm
5	skritt ↔ midt på kne	cm
6	rundt tykkåret	cm
6a	rett over kne	cm
7	skulder ↔ håndledd	cm
7a	biceps	cm
7b	albue	cm
8	håndledd	cm
9	armhule ↔ midje	cm
10	nakke ↔ midje	cm
11	skritt ↔ hals	cm
12	skritt ↔ nakke	cm
13	hals ↔ skritt ↔ nakke	cm
14	skritt ↔ gulv	cm
15	skotupp ↔ hæl	cm
16	høyde	cm
17	vekt	kg
18	gutt/jente	
19	bestillingsdato	

farger nylonstoff: hvit, lys grå, gul, orange, rød, blåturkis, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongebå, marine, svart.

farger bomull: hvit, gul, grønturkis, rød, magenta (sterk rosa), burgunder, lys lilla, lys kongebå, marine, svart

farger spandex: hvit, lys grå, mørk grå, gul, sennep, rød, burgunder, grønturkis, rød-lilla, blå-lilla, kongebå, marine, svart

Når du tar målene bør du ha på deg det du vanligvis har under hoppdressen på sommeren. Husk at dressen blir lik de målene du oppgir - ferdig sydd.

SKYDESIGN COLLECTION • LUNDEVEIEN 20 • 2435 BRASKEREIDFOSS
MOB: 90 78 73 70 • TLF/FAX: 62 42 33 10
URL: WWW.SDCOLLECTION.NO • E-POST: BESTILL@SDCOLLECTION.NO

JEG BESTILLER HERVED:

HOPPDRESS

PRIS

☐ slick suit	
☐ nylonfront	2.050,-
☐ bomullsfront	2.050,-
☐ bomulldress	2.170,-
☐ lett type boogieutgave	2.170,-
☐ kameradress	
☐ big wing	2.150,-
☐ small wing	2.030,-
☐ freestyle dress	2.210,-
☐ blyvest (3 kg. m/ekstra lommer)	720,-
☐ varmetight (polartech powerstretch)	720,-

EKSTRAUTSTYR

☐ forsterket kne	95,-
☐ polstret kne (med varmetoff)	160,-
☐ lag grep (ben grep)	205,-
☐ dobbel armgrep	110,-
☐ booties (standard)	440,-
☐ stringbooties (standard)	560,-
☐ stringbooties (med regulering)	670,-

PRIS

☐ pynte- og forsterkningsbånd	135,-
☐ slider holder	60,-
☐ dobbel nylonfront (lyse farger)	280,-
☐ løs varmhals "smekke"	265,-

FARGER

- front: _____
- ben: _____
- rumpe: _____
- spandex sider: _____
- spandex rygg: _____
- spandex skritt: _____
- arm yters: _____ ☐ bomull ☐ spandex
- forsterkningsbånd: _____
- grep/vinge: _____

Prisene er inklusive moms.

- ☐ Jeg ønsker å betale i oppkrav (+ porto) ☐ Jeg ønsker å betale med kredittkort (+ porto)

- ☐ VISA kortnummer: _____ Utløpsdato: _____
- ☐ Euro/Mastercard kortnummer: _____ Utløpsdato: _____

Navn: _____

Adresse: _____

Postnummer: _____ Poststedsted: _____

Telefon: _____ Mobil: _____

MAIL BESTILLING TIL:

bestill@sdcollection.no

Resultater fra Norgescup 2007

PLASSERING I NORGESCUPEN
TOTALT REGNES UT FRA POENG
MANN TAR MED SEG FRA HVER
RUNDE.

HANS CHRISTIAN HEER AMLIE **TEKST**

Det deles ut syv poeng for første plass, fem poeng for andre plass, fire poeng for tredje plass, tre poeng for fjerde plass, to poeng for femte plass og ett poeng for sjette plass.

Pengepremiene fordeles med 51 % av potten til vinner. 34 % til andre plass, og 15 % til tredje plass.

Det beste resultatet fra tre runder tar lag eller utøver med seg i oppsummeringen for kåring av vinner etter endt cup. I år var det ikke nok deltagende FS-lag som deltok i tre eller flere runder. Derfor overføres premiepotten til Norgescupen 2008. Dette er en god grunn til å stille i FS neste år. Merk at Skywalkers ga hele premien sin til rekrutteringslandslaget Helix under forutsetningen at pengene ble brukt til coaching i Bedford-tunellen. De tre beste plasseringene i hver enkelt runde er listet opp her.

FØRSTE RUNDE, ÅRA 19. MAI

FS-4:	Fortitudo	1. plass (7 poeng)
	ZigZag Chablis	2. plass (5 poeng)
	Arcteryx	3. plass (4 poeng)

FF:	Skywalkers	1. plass (7 poeng)
	Helix	2. plass (5 poeng)
	Space Balls	3. plass (4 poeng)

CP: Ikke gjennomført – vi blåste bort

ANDRE RUNDE, VOSS 16. JUNI

FS-4:	Voss 1	1. plass (7 poeng)
	Voss 2	2. plass (5 poeng)

FF:	Skywalkers	1. plass (7 poeng)
	Helix	2. plass (5 poeng)
	Lotus	3. plass (4 poeng)

CP:	HC Amlie	1. plass (7 poeng)
	Kjetil Susrud	2. plass (5 poeng)
	Håvard Flaot	3. plass (4 poeng)

TREDJE RUNDE, JARLSBERG 6. JULI

FS-4:	Fortitudo	1. plass (7 poeng)
	Arcteryx	2. plass (5 poeng)
	Team Stetind	3. plass (4 poeng)

FF:	Serenity	1. plass (7 poeng)
	Lotus	2. plass (5 poeng)
	Skystalkers	3. plass (4 poeng)

CP:	Kjetil Follesø	1. plass (7 poeng)
	Håvard Flaot	2. plass (5 poeng)
	HC Amlie	3. plass (4 poeng)

FJERDE RUNDE, NM PÅ JARLSBERG 18. AUGUST

FS-4:	Arcteryx	1. plass (7 poeng)
	Deland Norgies	2. plass (5 poeng)
	Fortitudo 50/50	3. plass (4 poeng)

FF:	Skywalkers	1. plass (7 poeng)
	Helix	2. plass (5 poeng)
	Even Flow	3. plass (4 poeng)
FFR:	Serenity	1. plass (7 poeng)
	Lotus	2. plass (5 poeng)
	VacoVolo	3. plass (4 poeng)

CP:	Mathias Holtz	1. plass (7 poeng))
	Kristian Moxnes	2. plass (5 poeng))
	Håvard Flaot	3. plass (4 poeng))

SAMMENLAGT

FS-4: Ingen kåring. Premiepott overført til 2008

FF:	Skywalkers	1. plass	21 poeng	Premie kr 7.038
	Serenity	2. plass	16 poeng	Premie kr 4.692
	Helix	3. plass	15 poeng	Premie kr 2.070

CP:	HC Amlie	1. plass	14 poeng	Premie kr 1.912,50
	Håvard Flaot	2. plass	13 poeng	Premie kr 1.275
	Kjetil Follesø	3. plass	12 poeng	Premie kr 562

Baard Holand første hoppdag 2. mars 1968

NTNU FALLSKJERMKLUBB 40 ÅR

Nilz Leksir kommer, kommer du?

25. april 1968 ble NTH Fallskjemklubb offisielt stiftet.

25. april 2008 håper vi DU tar turen til Trondheim og markerer 40 år med fallskjemhopping på trøndersk jord. Sylferske elever, skygods, whuffos og hoppere som startet klubben er oppskriften på en fest det vil bli snakket om de neste 40 årene

25. april 2008 - vi glær oss!

Selv om klubben ikke ble stiftet før i slutten av april, ble det første hoppet gjort allerede 2. mars samme år. Dette markerer vi 2. mars 2008, ved å lande inne på Værnes Lufthavn hvor det første løftet ble gjennomført - for 40 år siden.

Følg med på fallskjemhopp.no for mer informasjon om jubileet og andre aktiviteter i regi av NTNU Fallskjemklubb i 2008.

KYLLINGBOOGIE

Hvor? Oppdal
Når? Påska 2008

NTNU Fallskjemklubb kan nok en gang invitere fallskjemhoppere til det råeste påskearrangementet nord for Sahara: Kyllingboogie!

Stoort turbinfly, ff, fs, elever, tandem, øl organiserte hopp, uorganiserte hopp, god stemning, tracking forsøk på tracking, enda mer øl, overnatting på skytterhuset, nakne mennesker og ikke minst: tex-mex :)

Er du en kylling? Ekte kyllinger hopper fallskjem på Oppdal i påska.

NTNU FALLSKJERMKLUBB 40 ÅR KYLLINGBOOGIE 2008

Hei!

I skrivende stund er fallskjermseongen i Norge på hell. Bever'n er gjennomført og det er vel Tønsberg's TV aksjons auksjonerte tandemhopp med inkluderende rekordforsøk, Tom Skogsbergs 60 årshopping og veteranenes nyttårshopping som gjenstår av mer profilert aktivitet, ut over den normale klubbhoppingen. Det er litt tidlig å oppsummere sesongen fullstendig, men jeg kan vel konkludere med at sesongen ikke kommer til å gå over i historien som den mest aktive. I all vesentlighet skyldes dette uvanlige mange problemer med fly i tillegg til et usedvanlig dårlig og vedvarende vær over store deler av Sør Norge. Det er synd, ikke minst fordi jeg vet at det har vært lagt ned like mye innsats fra klubbene i år som foregående år uten at vi har fått like mye igjen for innsatsen denne gangen. Tredje kvartals hoppstatistikk viser at vi pr 30. september hadde utført totalt 48.083 hopp hvorav 1.943 var tandemmer. Dersom jeg tar det antallet hopp vi gjorde i 4. kvartal i 2006 og legger til årets antall, noe jeg anser som nokså realistisk, vil vi komme opp i et antall av 50.253 hopp for 2007. Dette vil i så fall være 11.813 hopp mindre enn i fjor. Antallet hendelsesrapporter i år ligger også naturligvis lavere bla pga færre hopp.

I begynnelsen på oktober ble jeg kontaktet av Luftfartstilsynet i forbindelse med at det ble tatt med personell som ikke skulle hoppe i fallskjermfly. Utgangspunktet for henvendelsen hadde sin bakgrunn i en dødsulykke 11. mai 2005 der fem passasjerer satt på gulvet i et helikopter og som havarerte ved Kolsås i Akershus der en av dem omkom, samt i den foreløpige havarirapporten fra havariet med LN-VYN 22. juni i år der det trillet rundt ifm en nødlanding på Huseby i Østfold med en passasjer som ikke satt i ordinært flysete og heller ikke var fastspent i ordinært

sikkerhetsbelte. Havarikommisjonen slår fast at dersom en er med et fallskjermfly og intensjonen ikke er å hoppe så skal man sikkerhetsmessig betraktes som passasjer og dermed sitte i ordinært sete og være fastspent i ordinært sikkerhetsbelte. Havarikommisjonens foreløpige rapport slår fast at kommisjonen er skeptisk til at Luftfartstilsynet godkjenner spesielle ordninger fordi man mener at man er mye dårligere sikret. Utgangspunktet fra tilsynets side var at det i prinsippet var forbudt å ta med personer i et fallskjermfly dersom hensikten ikke var å hoppe. Det betyr i så fall at det ikke vil bli akseptert å ha med "passasjerer" i fallskjermfly. Dette mener jeg i utgangspunktet at vi kan leve med, men da det fortsatte med at det heller ikke kunne anses som tillatt å ferge fallskjermhoppere til et annet hoppfelt dersom hensikten ikke er å hoppe inn, ble det straks

Jan Vang
Fagsjef/avd.leder F/NLF

FAI vil engasjere seg sterkere i fagli

FAI – THE WORLD AIR SPORTS
FEDERATION – VIL ENGASJERE SEG
LANGT STERKERE I ARBEIDE MED
FAGLIGE SPØRSMÅL, SPESIELT OPP
MOT ICAO.

OTTO LAGARHUS OG ARNE
MATHISEN **TEKST**

Dette ble besluttet på FAIs General Conference som ble avholdt på Rhodos i oktober. Tilgangen på luftrom og problematikken rundt UAV var sentrale saker på konferansen.

Norges Luftsportsforbund (NLF) var representert på konferansen av forbundets president Otto Lagarhus, FAIs visepresident og representant i Norge Olav F. Aamoth og assisterende generalsekretær Arne Mathisen. I tillegg møtte tidligere leder av Seilflyseksjonen i NLF, Tor Johannessen som fungerende president i CASI (FAIs Air Sport General Commission) hvor Tor er representant for FAIs seilflykommisjon.

Innflytelse på ICAO.

Det er etter hvert ganske tydelig at FAI bør øke sitt nærvær og sin innflytelse på ICAO i Montreal. Situasjonen i dag er at vi kommer for sent inne i prosessene rundt regelforandring og regelutvikling i forhold til de sterke aktører som representerer den kommersielle luftfarten og lufttrafikkjenesten. Dette gjelder spesielt innen luftrom, krav til utstyr, rettigheter etc.

Vi må påvirke luftfartsmyndighetene på

alle tre nivåer, nemlig ICAO gjennom FAI, EASA gjennom EAS (Europe Air Sports) og vårt eget Luftfartstilsyn gjennom NLF. Det er også viktig å innse at også EAS kun er en regional organisasjon, og at vi må sørge for at luftsport har påvirkning direkte på ICAO, og at dette skjer gjennom vår internasjonale organisasjon FAI, på samme måte som pilotforeningene har sin IFALPA eller flyselskapene sin IATA. Vi opplevde stor forståelse og støtte for ovenstående argument, og både FAIs president og generalsekretær uttalte med tydelighet at FAIs nærvær og innflytelse hos ICAO skulle forbedres.

Ubemannede luftfartøyer (UAV)

Problematikken rundt en akselererende utvikling og bruk av UAV'er var gjenstand for stor fokus, og det ble nedsatt en arbeidsgruppe for å ta fatt på problemstillingen på en mer målrettet måte. Man vil blant annet ta tak i definisjonsspørsmålet, for eksempel: Hva er en UAV og hva er et modellfly? Utviklingen og bruk av mindre UAVer gjør at man vanskelig kan benytte størrelse, så det blir vel mer snakk om å definere "the mission".

Videre skal man utrede UAV og luftrom, samt kollisjonsproblematikken mellom UAV og luftsportsaktører. Det er viktig at vi er tidlig og tydelige på banen her, for det er ingen hemmelighet at man fra myndighetshold er i gang med å se på definisjoner, regelverk etc. Det vi må unngå er at økt bruk av UAVer gir en effekt som så altfor ofte er blitt resultatet for våre aktiviteter: Ytterligere innskrenking og restriksjoner.

Luftromsproblematikken

Den største trussel for utøvelse av luftsport er de stadige og gjentatte restriksjoner som innføres i luftrommet. Vi blir på alle områder presset av en stadig større kommersiell aktivitet, samt ofte en misforstått oppfatning om at "mest mulig kontroll gir mest sikkerhet". Det er nødvendig for oss å bruke alle våre virkemidler for å stoppe og aller helst reversere slike restriksjoner, enten de nå er grunnet i press fra kommersiell luftfart, rene ønsker fra myndigheter eller lufttrafikkjenesten, eller mindre godt funderte miljøargumenter.

Her er en effektiv bruk av vår internasjonale organisasjon FAI nødvendig. Vi må få på plass internasjonale "policies" som kraftig slår fast hva vi mener er vår naturlige plass og rett i luftrommet, samt retningslinjer som krever en reell bevisførsel og problemanalyse før man innfører restriksjoner. Det er ingen tvil om at det i dag, både nasjonalt og internasjonalt, praktiseres en altfor lettvinnt politikk på dette området, og at kontrollert luftrom og tilhørende restriksjoner innføres uten å se til de konsekvenser det gir for det store antall personer som driver luftsport. Det samme kan sies om argumenter rundt støy, "visuell forurensing" etc. som i enkelte kretser benyttes ukritisk og uten bevisførsel eller fundament, og som har medført store og unødvendige restriksjoner i vår luftsport.

For å få fokus på området, og ytterligere kraft i vår argumentasjon, vedtok FAI årskonferanse med overveldende flertall å etablere en egen "Airspace and Navigation

spørsmål

Den norske delegasjonen til konferansen f.v.; Arne Mathisen, Olav F. Aamoth og Otto Lagarhus.

Tidligere leder av Seilflyseksjonen i NLF, Tor Johannessen møtte som fungerende president i CASI.

Commission". Dette burde vært gjort for et tital år siden, men spede forsøk med arbeidsgrupper etc. har ikke fungert, og lidt sultedøden. I og med at en egen "commission" nå er etablert, drevet av en egen "commission president", får området skikkelig fokus og permanent status. NLF vil i nær fremtid utse en representant til denne "commission", slik at vi kan støtte og følge dette viktige arbeidet. Her gjelder det jo å finne rett person, og som i all frivillig aktivitet må hun/han ha nok av de "tre kritiske elementer", nemlig lyst, tid og kompetanse!

World Air Games

Torino, Italia ble tidligere i år tildelt å stå som arrangør av World Air Games (WAG) i 2009. Arrangørene orienterte konferansen om fremdriften i planleggingen av et arrangement som har som målsetting å virkelig synliggjøre luftsport som publikumsvennlige idretter. I samarbeide med de enkelte kommisjonene i FAI legges det mye arbeide i å utvikle konkurransene slik at de blir interessante både for media, publikum og ikke minst deltakerne. Det tas sikte på at WAG skal få status som luftsportens "OL" og dermed bli mer interessant å delta i enn i et VM.

Arrangementet vil foregå på tre forskjellige steder i og nær Torino og vil gå over kun en uke fra 7. - 13. juni. Det er kun de beste innen hver av de disiplinene det skal konkurreres i som blir tatt ut til å delta.

Det planlegges å arrangere WAG hvert annet år. Allerede i november i år vil FAI

innby interesserte byer til å søke om WAG i 2011. Flere mulige arrangører har alt meldt seg på banen. Avgjørelse om hvem som får WAG i 2011 vil bli avgjort 5. desember 2008.

Ryddig og god økonomi

Som et resultat av økende interesse fra media om å inngå avtaler med FAI og utviklingen av WAG konseptet har ført til at FAI har en langt bedre økonomi enn bare for få år siden. Det fører igjen til at presidenten kunne annonserer at den kontingenten medlemsnasjonene betaler til FAI vil bli redusert med 5 % for 2008. Dersom utviklingen av WAG går som planlagt tar man sikte på å redusere kontingentene ytterligere og om mulig fjerne den helt.

Utvikling av internettjenester

FAIs sekretariat i Lausanne, Sveits arbeider kontinuerlig med å utvikle forbundets internettsider med lett tilgjengelige oversikter over rekorder, resultater fra WAG, VM og EM samt rankinglister innen de enkelte luftsportene. Det arbeides med å få på plass en internasjonal database over innehavere av sportslisenser i alle medlemslandene som vil kunne være tilgjengelig for arrangører av internasjonale mesterskap. www.fai.org

95 medlemsnasjoner

Konferansen gjenopptok Monaco som aktiv medlem etter at landet hadde mistet sitt medlemskap grunnet

manglende betaling av kontingent, som nå var innbetalt. Bahrain ble tatt opp som assosiert medlem (kun fallskjermaktivitet).

FAI har per i dag 80 aktive medlemmer, sju assosierte medlemmer og åtte midlertidige medlemsnasjoner. Seks nasjoner, Algerie, Cuba, Jordan, Nepal, Qatar og Uruguay, fikk deres medlemskap suspendert grunnet manglende innbetaling av kontingent de siste to årene. Disse vil risikere å miste sitt medlemskap dersom ikke kontingenten betales innen kort tid.

Fremtidige konferanser

Saint-Vincent nord for Torino i Italia vant avstemmingen etter to runder og blir arrangør av FAIs General Conferanse i oktober 2008. København og Lisboa led skikkelige nederlag i kampen om konferansen i 2009. Sør Korea jobbet hard i kulissene og fikk hele 206 av totalt 330 stemmer slik at konferansen da blir i Incheon i oktober 2009.

Valg

FAIs Executive Board (styre) var ikke på valg i år. De velges for to års perioder. Australia, Tyskland, Tsjekkia, Spania og Sveits ble alle gjenvalgt som medlemmer av CASI (FAI Air Sport General Commission). Olav F. Aamoth ble gjenvalgt som FAI Visepresident for Norge. Arne Mathisen ble gjenvalgt som medlem av FAI Statute Working Group (WAG). WAG gjennomgår og legger frem forslag til endringer i FAIs lover og reguleringer (Statutes and By-Laws).

Kjære medlemmer!

Jeg undrer meg ofte over hva dere tenker om styrearbeidet i Fallskjermseksjonen (F/NLF) og i Norges Luftsportforbund (NLF). Gjør de noe nytte der i Dronningens gate i Oslo? Har Styret F/NLF klart for seg målsetning og visjon? De av dere som var delegater på Årsmøtet husker vår spikrede visjon som punkt 1.1 i langtidsplanen:

"F/NLF skal arbeide for best mulig rammebetingelser, og legge forholdene til rette for at alle som ønsker det skal kunne utøve fallskjermidrett under tilfredsstillende ivaretagelse av sikkerheten."

Gjør vi så dette? Det er det dere har valgt oss til. Dere har satt deres lit til at vi kan følge opp denne visjonen. Får dere valuta igjen for medlemskontingenten?

Vi hadde i oktober en strategisamling i NLF. Samlingen gikk over to dager, og vi drøftet våre målsetninger på alle felt: sikkerhetsarbeid, luftrom, regelverk, miljø, anlegg, konkurranser, økonomi, organisasjon/administrasjon, rekruttering, PR og informasjon. Disse ulike områdene har naturlig nok ulik viktighet, og behovet for å prioritere er åpenbar. Med en relativt klar enighet blant de ulike seksjonene ble fire separate områder manifestert som eksistensielle.

Å sørge for tilgjengelig *luftrom* over alle aktivitetssentre slik at alle klubber har rom å utøve i, er hovedprioritet nummer én. Vi jobber daglig for å beholde luftrommet vi opererer i der hvor vi påvirkes mest av kommersiell flytrafikk eller av Forsvaret.

Videre rører *miljøspørsmålet* ved oss alle, når Nordpolen smelter og allmennheten får en global bevissthet rundt miljøtemaet. Når det blir klarere og klarere at den globale oppvarming er menneskeskapt, blir det mer viktig enn noen gang å kartlegge egen forurensning og hvor mye CO₂ vi slipper ut ved våre gjennomsnittlige 60.000 hopp i Norge i året. Vi må stå klare med tall og fakta den dag vi er under lupen. Dette arbeidet har forbundet nettopp startet. Vi er som den kommersielle flyindustrien nødt til å forsvare vår eksistens med fakta. Vi må tydeliggjøre vår lille dråpe i havet, og at fokus må rettes der reduksjon av utslipp gir stor global effekt.

Opprettholdelse og videreutvikling av vårt *regelverk* er tredje hovedprioritet. Dette arbeidet må gå parallelt med utviklingen av sporten og dokumentere for allmennheten at vi ivaretar våre egne medlemmer uten å hindre deres utvikling i sporten.

**Hans Christian Amlie
Leder F/NLF**

mer problematisk. Videre het det at i så fall måtte fallskjermflyet rigges med seter, noe som igjen var meget problematisk fordi juridisk avdeling i tilsynet så på dette som frakt av passasjerer noe som ikke er tillatt i privat eller klubbeide fly. Jeg mener å ha oppnådd forståelse for at det fortsatt skal være mulig å reise med fallskjermflyet på klubbtur til andre klubber for å hoppe fallskjerm etter kostnadsdelingsprinsippet. Vi får håpe at det roer seg ned, men så må vi også følge håndbøker og flyreglene til punkt og prikke.

Nye tjenester i Melwin

Alle med gyldige lisenser vil heretter få en mail/sms en måned før de sertifikatene utløper med en påminnelse om at de må huske å fornye sertifikatene/lisensene sine. Alle vil også heretter få en bekreftende mail/sms når sertifikat og lisens er ferdigbehandlet og i posten, som dere evt. kan ta med dere som dokumentasjon til hoppfeltet dersom dere skal hoppe før dere fysisk har mulighet til å ta med sertifikatet. Dersom dere skulle ha glemt papirene hjemme kan dere heretter sende NLF til 1963 og dere vil få en bekreftelse på hva dere har av gyldige klubbmedlemskap og lisenser dere kan vise i manifest som dokumentasjon. Som dere da sikkert forstår, så blir det for den enkelte meget viktig hele tiden å ha oppdatert mailadresser og mobiltelefonnummer dersom dere skal nyte godt av disse tjenestene!

Det neste steget jeg håper lar seg gjøre å få til, er å få klubbene til å kunne rapportere hoppstatistikken på medlemsnummer fra Jumprun i et eller annet elektronisk format slik at vi i MelWin kan få akkumulert hopp på de respektive medlemsnumrene. Tanken er så å kunne fornye sertifikater basert på en mail fra den enkelte hopper (som for eksempel et svar på påminnelsen som skal sendes ut til den enkelte), dersom vedkommende er registrert med tilstrekkelig antall hopp for å få fornyet sine papirer. Dette vil kunne spare mye papirarbeid og forenkle fornyelsesprosessen for mange og det vil i hvert fall i teorien bare være klubber som ikke benytter jumprun, utstедelser og eventuelt hoppere som har spesielle krav til antall hopp som AFF- og Tandeminstruktører som må sende inn en skriftlig søknad om fornyelse slik alle må i dag.

Kontingent med mer

Årsmøtet vedtok kontingentøkning med kr 60 for tandemelever fra 2008 dersom fordelingsnøkkel til NIF blir endret slik at det blir mindre overføringer fra NIF. Styret har nå vurdert det dit hen at denne forutsetningen ikke er tilstede for 2008. Sannsynligvis vil F/NLF oppleve en nedgang i overføringene men dette antas å bli pga færre tandemelever og ikke på bakgrunn av fordelingsnøkkel fra NIF. Derfor har styret valgt ikke å øke tandemkontingenten selv om dette medfører en viss risiko for et dårligere resultat enn budsjettet. Når det gjelder medlemsbladet Frittfall så vil abonnementsprisen fra 2008 stige med kr 50 slik årsmøtet vedtok.

Avslutningsvis vil jeg takke alle for i år og ønske dere alle en riktig God Jul og et Godt Nytt År!

Med ønske om mye blå himmel og mange myke snølandinger!

Idrettslaget

- en tydelig verdiformidler for en ren idrett

DOPING ER SOSIALT UAKSEPTABELT I NORSK IDRETT. VI HAR DERFOR ET GODT UTGANGSPUNKT FOR EN REN IDRETT. HOLDNINGER SKAPES OVER TID, OG DET HOLDNINGSARBEIDET HAR PÅGÅTT I CIRKA 30 ÅR.

ANDERS SOLHEIM **TEKST**

Mange husker kampanjen som fokuserte på at doping gjør deg "stor oppe - liten nede" – en kampanje som reklameskapere har kåret til den 7. beste avisannonse de siste hundre år.

Holdninger endres. Også holdninger til dopingbruk er under stadig press. Vi registrerer at enkelte topputøvere er i befatning med narkotiske midler som også omfattes av dopingbestemmelsene. Deler av samfunnet, inkludert deler av idretten, er i ferd med å gjøre dette sosialt akseptabelt ved å hevde at stoffene ikke er prestasjonsfremmende, og derfor ikke "skikkelig" doping. Det at idrettsutøvere er i befatning med narkotika, betyr bare at idrettsutøvere er som folk flest. Det kan det da ikke være noe Antidoping Norge bør bry seg om? Dette bekymrer oss fordi topputøvere bør være gode rollemodeller og fordi narkotiske midler som cannabis, kokain og amfetamin er forbudt både i idretten og storsamfunnet.

Utviklingen tyder på at tilførselen av dopingmidler til ungdomsmiljøene er økende. I enkelte ungdomsmiljøer er anabole steroider, veksthormon og efedrin sosialt akseptert. I idrettsmiljøet brer markedsføring av kosttilskudd om seg på tross av at vi vet de fleste av oss absolutt ikke trenger det, markedsføringen er dels villedende og en del produkter inneholder dopingmidler. Det er grunn til å rope varsku her!

Holdninger er antidopingarbeidets største utfordring fremover. Nettopp derfor inviterer vi nå idrettslagene med i antidopingarbeidet. De idrettslag som ønsker det kan lage sin egen antidopingpolicy. Dette kan være idrettslagenes "dopingforsikring", og bidra til et sunt, trygt og godt treningsmiljø. Skal doping forbli sosialt uakseptabelt i idretten, spiller idrettslaget en sentral rolle som en tydelig verdiformidler for en ren idrett.

SERIFIKATER

B

AGA BENGT-ARNE
ANGVIK HALVOR
BRANDSRUD
EGGEN LOTTE
FIGENSCHOU PÅL
FOSS KIRSTI
GUNDERSEN HENRIK
HAUGLAND ARVE
HELLAND MAGNE
ANDERSEN
HUNSTAD BJARNE

LEWKOWITZ RENATE
MELLE JOHN
NIELSEN TRULS ERIK
ROLAND ROY KENNETH
RØDSAND DAVID
SØRVOLD JAN ALEXANDER
TRONDSSEN ERIK

C

BERG CAMILLA ELISABETH
HJORTLAND TERJE
JOHANSEN TOMMY ANDRE
KNUTSEN LARS KRISTIAN
MÅGÅRD
MADSEN TOR MARIUS
MOE KJELL-TRYGVE
MÆKI-MAUKOLA HANNA
NORD ÅSA MAGRETHER
PEDERSEN VIDAR
SOLLID ARE RØSTE

D

ANTONSEN VIDAR
BJØRNSTAD KAI-ROBERT
ERIKSEN THOR
FJELDSTAD YNGVE FØSKER
MOBERG JENS AKSEL
MOWINCKEL JULIE
NORDÅS PHILIP ALEXANDER

SU, siden sist

HENTET FRA SISTE MØTEREFERAT PÅ NETT.

- Erik Lindquist I-1 597 er utnevnt til I/E. Han vil i første omgang bli knyttet til I-2 utdannelsen.
- SU godkjenner Argus for bruk i norsk fallskjermutstyr. Dokumentasjonen er meget detaljert og god og nødåpneren er underlagt 4 års kontrollsykluser, som er en av forutsetningene for at SU skal godkjenne en nødåpner for bruk i Norge.
- Det har vært to alvorlige hendelser på Voss ifm oppvisningshopping/D-hopper har tatt ut eget hoppfelt i sommer der to hoppere kom alvorlig til skade. Basert på de innsendte hendelsesrapporter, annen vedlagt dokumentasjon samt mottatte forklaringer kom SU til følgende enstemmige konklusjon: Hopper 1 fratas sitt D- og Demosertifikat. Det kan tidligst søkes om å få disse rettighetene tilbake 1. jun 2009. Hopper 2 fratas sitt D- og Demosertifikat samt I-1 lisens. Det kandidatest søkes om å få disse rettighetene tilbake 1. juli 2009.
- SU har behandlet to innkomne materiellrapporter. De MKer det gjelder er/vil bli kontaktet.
- SU har funnet det nødvendig å komme ut med en presisering ifm de nye wingload bestemmelsene som er kommet. Jfr HB 102.4.1.1. Vekten for utstyr som skal legges til kroppsvekten er 15 kg ved bruk av elevutstyr og 12 kg ved bruk av sportsutstyr. Vanlige forhøyesregler gjelder hvilket vil si at

for eksempel 1,3 = max 1,349. Dette vil bli presisert i HB.

- SU har besluttet å starte et arbeid med å se på konsekvenser ved å gå tilbake til ordningen med at også sertifikat og lisenser er gyldige innenfor et kalenderår, dvs følge samme sykklus som medlemskapet. Dette kommer sannsynligvis opp til diskusjon både på fagseminaret og ledermøtet i 2008.

C-kurs avsluttet

Steinar Dromnes var kursansvarlig og han takket av etter 10 år som dette. Ny kursansvarlig vil etter all sannsynlighet bli Bjørg-Elin Moen fra NTNU.

Kurset er blitt revidert og oppdatert i år og det kom tydelig fram på kursevalueringen fra elevene. For tredje år på rad fikk kurset tilgang til den nye lavtrykkstanken på FMI og vi fikk også tatt inn fem HI/I-1 fra tidligere kurs som ikke hadde vært med på dette tidligere.

Nye med Instruktør-1 status:

Lise Nansen, Tønsberg FSK
Hans Kristian Abell, FSK Krigsskolen
Hallvard Kosberg, NTNU FSK
Jan Erik Dietrichson, Oslo FSK
Jan Stenmo, Oslo FSK
Mikael Kristiansen, HAGL FSK
Christian Krognest, Grenland FSK

DM1

ABELL HANS KRISTIAN
ANTONSEN VIDAR
SØGNEN HÅKON

DM2

FJELDSTAD YNGVE FØSKER
KOSBERG HALLVARD T.
NANSEN ODD NICOLAI
SVANES KJELL

I1

ABELL HANS KRISTIAN
DIETRICHSON JAN ERIK
KOSBERG HALLVARD T.
KRISTIANSEN MIKAEL
KROGNES CHRISTIAN
NANSEN LISE
STENMOE JAN

I3

ANTONSEN VIDAR
BJØRNSTAD KAI-ROBERT
ERIKSEN THOR

HAUKOM LARS

SANDSTRÅK VEGAR
STENSRUD PETTER P
TORGRIMSEN ELISE
TRONDAL ANNE SOLHEIM
AASEN TROND

IE

BORGENSEN KJETIL
EGE HEIDI
INGDAL HANS OLAV
LINDQUIST ERIK A.
MOEN BJØRG-ELIN

TD

KNUDSEN KENNETH RYAN

TV

ABELL HANS KRISTIAN
FORSBERG GEIRR
HAUGSBÄKKEN BJØRN ERIK
HAUKOM LARS

Under disse eksistensielle områdene som krever kontinuerlig oppfølging, ligger *sikkerhetsarbeidet* som en felles grunnpilar. Den rette fokus på sikkerhet vil alltid være kjernen i vår virksomhet.

For å kunne oppnå effektive aktivitetssentre gjør vi nå, i meget godt samarbeid med resten av NLF, alt i vår makt for å opprettholde og helst utvide luftrommet over Rikssenteret og Jarlsberg. Det er her skoen trykker. Gjennom taktiske valg mener jeg vi nå arbeider korrekt i forhold til å få gjennomslag for vår tilstedeværelse, ikke bare på de to nevnte fallskjermsementene, men generelt.

Fra F/NLFs side legges det stort press på å få sikret luftrommet over rikssenteret i forhold til Forsvarets aktivitet. Etter en altfor lang stillstand i forhandlingene mellom NLF og Forsvaret ang luftrommet over seilflyseksjonens (S/NLF) og vårt rikssenter, har vi nå en langvarig kontrakt klar til signering, som innbefatter bøtende tiltak ved stenging av luftrommet. Da gis vi tilgang til å operere på Rena Leirs militære flyplass. I tillegg gir avtalen pålegg om årlige koordineringsmøter mellom F/NLF og Rena Leir ifm partenes planlagte aktivitet kommende år. Dette er FUA – Flexible Use of Airspace slik det skal fungere.

I denne saken gikk NLF, S/NLF og F/NLF sammen om å endre strategi og kontakte et konsultentselskap med de rette politiske kontaktene for å gjøre bedre lobby i forhold til forsvarrets beslutningsprosess. F/NLF tok på seg 25 % av kostnaden ved dette som utgjorde ca 30 TNOK. Konsultentselskapet JKL Group er en av Nordens ledende rådgivere innen strategisk kommunikasjon. De ga råd til hvordan kommunikasjon kunne bidra til å nå vår målsetning. Etter kontakt med to statssekretærer i hhv kulturdepartementet og forsvarsdepartementet gikk meldingen tjenestevei og resulterte i en langvarig avtale. Dette arbeidet skal vi være stolte av.

Avdelingsleder Jan Wang er klar til å signere samarbeidsavtalen. Vi venter kun på de siste justeringer fra S/NLF.

Luftromssituasjonen rundt Jarlsberg har gitt oss store utfordringer gjennom årets sesong. Ved flere anledninger har Farris kontroll lagt begrensinger på luftrommet som har forårsaket umiddelbar stans i Tønsbergs hopping. Vi jobber nå med å finne gode eksempler på lignende områder i resten av Europa, hvor samvirket med omliggende luftsportssentre løses på en bedre måte. NLF er klar på at vi må skru hardere til i argumentasjonen mot Avinor. Dagens situasjon med uforutsigbar stenging av luftrom er ikke akseptabel. Forbundsstyret og Luftromskomiteen vier saken mye oppmerksomhet. Jeg har tro på arbeidet vi gjør. Med et meget kompetent forbundsstyre og NLF-sekretariat gjør vi nå etter min mening de rette trekkene for at Jarlsberg skal kunne eksistere som luftsportscenter midt i inn- og utflyvning til Rygge, Torp og Gardermoen.

Samtidig innser vi at vi kan bli bedre på PR og informasjon. God kommunikasjon med offentlig instanser som Luftfartstilsynet, Avinor og Forsvaret, men også dere medlemmer er uhyre viktig. I dette store bildet får stimulering av aktivitet, konkurranser og anlegg mindre fokus. Det erkjenner vi. Kontinuerlig sikring av de fire hovedområdene må være kjernen i vårt virke. Da får du valuta igjen for medlemskontingenten din.

Med ønske om en gledelig jul og et godt nytt år!

Multimorsomtaktivitetseventyr

ALEKSANDER GAMME **TEKST** CHRISTIAN LØVERÅS **FOTO**

Neste sommers store event går av stabelen 2.-20.august. Rabatt for hoppere!

Program:

3.-9.aug: Bestigning av Kilimanjaro

10.-12.aug: Safari i Ngorongoro, Lake Manyara, Tarangire

13.-16.aug: SKYDIVE KILIMANJARO BOOGIE (i Moshi et par mil fra verdens høyeste frittstående fjell)

16.-20.aug: dykking og havfiske på Zanzibar

Vanlig pris på bestigning av Kilimanjaro + safari inkl billett er 31 900.

Kan du vise fram A-lappen (eller høyere) får du 10 % rabatt! Det du "tjener" på fallskjermrabatten kan du da bruke å hoppe for og/eller bli med til Zansibars dykkeparadis. Hopping og Zanzibar er altså tilleggspakker som ikke er prissatt ennå. (Kommer an på hvor mange vi er...)

Er du interessert i boogien, bestigning og/eller safari/ dykking ta kontakt på post@gamme.no. Mer info om turen (eksklusive boogie og zanzibar) finner du på www.gamme.no.

Herman hos Aerodyne

Herman Landsman som mange kjenner fra Tønsberg i sommer har startet som salgs- og markedsrepresentant for Aerodyne i Europa og Asia. Herman har drevet hoppfeltet Texel i Nederland i over 15 år, er AFF- og tandemeksaminator, har vært lagkaptein på alle World Team rekorder og forsøk og er medeier og organisator for Exotic Sky Adventure boogiene. Mer enn 12.500 hopp og 28 år i sporten skulle gi Herman nødvendig bakgrunn for jobben.

Gratulerer!

NTNU FSK gratulerer Bjørg-Elin Moen (IE) og Halvor Levang (I1) med giftemålet 07.07.07. Halvor prøvde å få fallskjermhopperne til å holde kjeft under talen sin med en kasse øl, men en kasse holdt ikke til de 45 minuttene han holdt på... Takk for en bra fest og løkke te' videre!

Ny AN 28

KNUT MAGNE

EKERHOVED **FOTO**

Rigas Aeroklubs har kjøpt en AN-28 fra estiske Enimex ES-NOW til erstatning for YL-KAB som tryna i nordmyra i 2004. ES-NOW var på Æra i sommer, for å levere erstatningsmotor nummer to til YL-KAF, også kjent som "Kursk". ES-NOW

er visstnok registrert i latvisk luftfartsregister og nedklassifisert slik at ACAS ikke er påkrevd.

Ny Britisk jenterekord

LESLEY GALE **TEKST**

Britiske jenter satte en ny 68-jenters FS rekord 8. september over Langard Airfield i England. På oppfordring fra Røde Kors hadde alle jentene røde hoppdresser, og formasjonen viste et rødt kors.

De engelske jentene har klart å sette ny rekord hver gang de har

forsøkt. De har gode organisatorer, og alle som ønsker er velkomne til å delta i forsøkene. Snitthopperen har 1.200 hopp, over en tredjedel under 600, og den med færrest hopp hadde 120.

I skrivende stund har jentene samlet inn rundt 450.000 kr til Røde Kors gjennom lotteri, sponsorer og gaver.

Konkurransesvideo WC Stupino

Tamara "Cloud Dancer" Koyn melder at videoen hennes fra World Cup 2007 er klar. Den inneholder artistiske grener og FS. Mer informasjon finner du på www.Koyn.com/CloudDancer.

Rettelse i Frittfall

I artikkelen Team Smut skrev i Frittfall #3/07, er det kommet med feil bilde. Bildet som er i tilknytning til artikkelen er av rekrutteringslandslaget x3m4r's.

Bokomtale "Hvorfor fly flyr"

Endelig har det kommet en norsk bok som forklarer hvorfor fly flyr. I november lanserte flykaptein Erlend Larsen boken "Hvorfor fly flyr", en bok som er laget for dem som enten har flyskrekk eller synes flygning er fascinerende. Boken er på 220 sider, og er rikt illustrert med 250 bilder og tegninger. "Hvorfor fly flyr" er delt inn i 20 kapitler som begynner med høydepunktene fra flyets historie. Boken har to kapitler for de som har flyskrekk, og fortsetter med å beskrive det store apparatet som skal til for å få et rutefly ut på rute. Boken forklarer også hvordan motorene virker, hvordan flygerne finner frem og hvordan været påvirker flyet. Boken avsluttes med kapitler som viser utvikling av fly, hvordan en arbeidsdag fortøner seg og hva som skal til for å bli flyger.

Boken er tilgjengelig i bokhandelen for kroner 349, i tillegg til at forfatteren markedsfører og selger den gjennom nettsiden www.flyver.no.

Livet

kan være
bra, selv for
pensjonerte
landslags-
kameramenn...

Konkurranseshåndboka

vil som vanlig være klar 1.mai 2008 med revidert reglement for Norgescupen og NM, etter IPC har gjort sine endringer i "2008 Sporting Code and Competition Rules" ila våren 2008.

Vi trenger flere ildsjeler i Konkurransekomiteen!

Har du lyst til å være med å forme konkurransereglementet i Norge? Vi trenger utøvere som er genuint opptatt av konkurranseformen vår, det være seg Canopy Piloting, Formation Skydiving eller Freeflying. Vi er ute etter skrivekyndige hoppere.

Ta kontakt med Hans Christian Amlie for mer info: 977 79 111 eller chrisamlie@hotmail.com

God Jul!

LINN MIKKELBORG OG LIVIA DICKIE **Foto**

Har ikke vært noe action av betydning herunder, men Pete og jeg vil gjerne sende en God Jul -hilsen fra downunder til våre norske venner, og takke Kjevik, Grenland, Voss og Tønsberg for noen flotte dager og fete hopp i sommer. Vi gleder oss til å flytte hjem til Norge neste sommer!

Linn & Pete

Hopp med SKYWALKERS!

23.-27. januar	Tunnelcamp 1 – Bedford, UK
2.-6. april	Tunnelcamp 2 - Bedford
7.-24. mars	Freelybasic - Skydive Spain
5.-18. mai	Freelycoaching – Østre Æra

mathiasholtz@yahoo.no
kristmox@gmail.no

Snittflyving i fritt fall

FRITT ETTER EGNE ERFARINGER, MENINGER OG HISTORIER ETTER NOEN ÅR SOM BASE HOPPER I NORGE.

ANDREAS "BIG DADDY" BARKHALL **TEKST**
LOÏC JEAN-ALBERT **FOTO**

Etter som ting begynner å bli populært, tilgjengelig via video og *in* dukker det alltid opp problemer. Ting blir kult og *alle* vil gjøre det. Noen ganger i mindre heldige utfall. I dette tilfellet gjelder det å fly i fjellet, ikke i skjerm, men i fritt fall. Manøvrerende mellom trær, fjellhyller og store eller mindre store formasjoner i terrenget.

Filmer som Superterminal, Dreams, Fly the line, Soul Flyers etc. har ført til at flere har fått øynene opp for det å fly i fjellet. Internasjonalt og nasjonalt har det vært et skifte av stil, sporten har forandret retning.

For noen år siden var det å fly langt jævla fett. Høyt og langt var tingen. Skjønt, går man i timesvis på fjellet er man naturlig nok keen på å få igjen litt for pengene. Å fly wingsuit var å ramle sakte ned, og

fløy man langt i tillegg, var man konge. Selv om det fantes de som fløy sett i dagens lys riktig (les bratt og fort) da også var de få. I hvert fall hadde få tenkt tanken på å fly nærmere og mot terrenget! Vitsen med wingsuit var jo motsatt, å få mest mulig avstand til fjellet og bakken! lallefall her til lands. Loïc Jean-Albert var vel en av de som var tidlig ute med å fly tett. Han ga folk bakoversveis på Ekstremsportveko 2005 med heftig terrengflyving, og må nok regnes som snittflyvingens far. Selvfølgelig også Patric de Gayardon, som nok kan regnes som den moderne wingsuits far, da det var han som designet, fløy og utviklet den dressen som skulle bli plattformen for nesten all videre design. Selv om det var noen unntak her til lands også. Disse fikk selvfølgelig pes fra de høye herrer med lang fartstid i sporten, dette var uansvarlig og skummelt ja, huff og huff. (Alt nytt og fremmed blir vel møtt med skepsis, generelt. Selve ideen om å iføre seg en vingedress ble jo i begynnelsen også regnet som det rene vanvidd.) Det skal sies at det var flere dyktige wingsuit piloter her til lands lenge før min tid, som alle har bidratt med sitt til at vi er der vi er i dag. Mange navn kan nevnes.

Lange frie fall med best mulig glidetall førte til at man som oftest fløy på stall punktet hele veien. Det var dette som var den gjeldende oppfattelsen av hva som ga best flight. De tidligste wingsuitene; Classic 1 og 2, til dels GTI er dresser som ikke automatisk flyr riktig, men som krever litt av piloten skal du klare å få litt fart og ungå og stalle så lett. Det ble en del prøving og feiling. Ikke så rart kanskje, da dette var nye greier og få gode piloter var tilgjengelig til og instruere. Men vi er der vi er i dag, på bakgrunn av disse dressene og pionerene fra den tiden. En mer seriøs og dyptgående tilnærming, det å skjønne detaljene og fysikken bak det å fly kroppen sin, tok en stund. F.eks at ved å fly ca 20% fortere enn ved max løft, får man best glidetall. Hadde noen lest litt om

basic aerodynamikk og satt det i sammenheng med det man drev med, kunne ting ha vært annerledes tidligere. Vel, noen var det sikkert, men de var som sagt få, og det var nytt og uoppdaget terreng.

Så i begynnelsen kom de fleste, satt på spissen, ramlende ustaltet og vinglende nedover fjellet, uten den helt store kontrollen. Noe som iallefall var typisk for de uerfarne. Men, det fantes de som fløy kontrollert og bra selvfølgelig. Det jeg mener med kontroll, er å ha mye energi tilgjengelig, slik at man kan svinge og hente ut løft uten å ramle fra himmelen. De første wingsuitene var laget for å fly på stall punktet. Noe som gjorde det veldig lett å stalle flighten fullstendig. Man måtte jobbe fysisk for å tippe "nesa" ned og få litt fart på flyvingen. Som da altså gir fart og løft. Det skal sies at noen få kunne og kan fly veldig bra ved og holde seg helt på stallpunktet hele flighten igjennom. Ikke noe galt i det, men det er ikke å anbefale skal man fly i nærheten av terrenget.

De tidligste wingsuitene kan man si, sett i dagens lys, var "galt" designet. De gjorde det veldig vanskelig å fly det vi i dag kaller rett, dvs med lav angrepsvinkel (15-20 grader kan vel neppe kalles liten angrepsvinkel). De ble nok laget mer etter følelsen av og fly enn av reell flyving. Masse luft på armer og bryst ga en følelse av at man fløy. Og da stort sett all testflyving ble gjort fra fly, har man lik null referanse på om ting flytter seg fremover, slik at man trodde man fløy da man kjente presset på armer og overkropp og hadde lange frittfall. Man ble "lurt" til å tro at man fløy.

Etter hvert som det i hele miljøet har blitt mer fokus på å faktisk fly kroppen sin, har man har designet drakter som gjør det mye lettere å fly riktig, og sammen med rett teknikk, er det mulig å faktisk veldig kontrollert fly kroppen sin tettere på fjellet en man ville tro for ikke lenge siden. Folk pusher hverandre og man lærer av de som er i front. Nye stiler og tilnærminger dukker opp. Det gir mer

inspirasjon og erfaring til de som kommer bak de igjen.

Dagens flyving, snittflyving, byr på en del overraskelser for den eller de som flyr på gamlemåten i armlengdes avstand til hyller og trær. Eller ihvertfall for de som flyr på gamlemåten! Overraskelsene ligger også på rekke og rad selv om du flyr "rett." Det har det uheldigvis blitt bevisst, både her til lands og i andre land.

Når man skal fly, wingsuit eller tracking, nære et objekt for noen sekunder eller flere titalls sekunder, er det et par ting som er greit å ha fått med seg. Ting som ikke er tydelige på video, som man kanskje ikke har tenkt på, eller som man ikke lærer seg av å hoppe ut fra fly med bakken overdrevent langt under deg. Å fly forbi en tandem eller to i fritt fall, lærer deg heller ikke mye, selv om det er bedre en ingenting.

Noen enkle regler (dog, har du lyst har du lov...) som kan gjøre flighten din både sikrere og mer gøy. Ting å øve på fra fly;

- Fly såpass bratt at det kjennes ut som at du ramler igjennom. Lite luft på brystet.
- Hodet lavt, sørg for ren luft over kroppen din. Kroppen og dens profil gir mer løft enn folk tror (til tross for at de fleste rigger i dag ikke er designet med særlig hensyn til lite/mindre luftmotstand).
- Lær deg å fly kroppen uten vinger først. Kan du det, er overgangen til å fly vinger betraktelig lettere.
- Ha såpass fart at du til en hver tid kan hente ut mer løft, dvs fly flatere.
- Dobler du farten vil du firedoble løftet!
- Ikke kjemp mot luften. Føl den og jobb med den.
- Lek deg og fly i alle vinkler og retninger, bruk alle tre dimensjoner. Se Top Gun og gå å lek jagerfly! Headdown, rygg, flatt, stall, carving og salto.
- Bygg fart og hent ut løft/fly flatere. Fly helt flatt så du staller, mister løftet helt og ramler ned. Slik lærer du deg å kjenne flyvingen og tendensene

KOMMENTAR

på kroppen. Du vet hvordan det føles når du er i ferd med å miste løftet delvis eller helt.

- Trekk symetrisk og se rett frem under åpning. Pga høy horisontalfart, er det lett å påføre seg tvinn. Vrir du overkroppen og ser etter piloten etter dumping har du fort tvinn til knærne før du rekker å si
- Tørrtren på flyvestillinger, akro og dumping på bakken. Få det til å sitte fysisk og mentalt før du dunderer ut.

Snittflyving:

- Ha nok fart! Det er det eneste som redder ræva de hvis du er på kollisjonskurs! Fordi du kan hente ut mer løft og gå klar.
- Les terrenget; går punktet jeg sikter mot oppover, nedover eller er det konstant?
 - Konstant = du flyr rett mot det. Har du nok fart kan du da stige over.
 - Synker = du flyr over og går klar, men ha litt margin, husk at beina som regel ligger lavere en hodet når du flyr.
 - Stiger = du dør hvis du ikke henter ut mer løft eller stikker av!
- Vind og vindretning. Vind over formasjoner presser lufta du flyr i oppover, nedover eller sidelengs. Ligger du lavt vil du ikke havne i downdraft.. Crosswind er også en luring..
- Øvelse gjør mester og vær tålmodig! Ingen hopper i Planiza, setter utfor Wangen i kondomdrakt eller setter klampen i bønn i en F1 Bil uten masse trening og med tilstrekkelig erfaring i bønn. Step by step!
- Ingen synes du er kul om du overlevde flyturen og videon er fet. Det skal gjøres med margin og kontrollert. Hva som

er margin og kontroll er selvfølgelig subjektivt.

- Husk at noen kanskje risikerer ræva si for å hente ned deg når du ligger som potetmos i fjellsia. Tenk litt framover.
- Vet du når det er trygt og dumpe og når du bør fly videre? Mange ganger vil du være for lav til å trekke, da BØR du ha nok fart til å fly deg forbi eller over dette punktet.
- Planlegg ruten du skal fly! Er det virkelig mulig? Får du nok fart hele veien til å gjøre det trygt?
- Plan b?
- Ingen lever til de er 70 på flaks og skytsengler.
- Ikke vær redd for å spør de med mer erfaring, alle liker og lære bort og dele sin erfaring.
- Video og virkelighet er to forskjellige ting. Video lyver i 90% av tilfellene. Stor vinge eller liten? Bra flyforhold? Hvor fort og bratt flyr han egentlig der? Eller var det fort og flatt? Oops!
- Regn med ihvertfall et par tre år og 150-200 flyvninger fra fjell før du er komfortabel med å gjenta bedriftene til de pilotene du synes er drøye på video.
- En flight fra fjell er mer verdt en 10 fra fly når du skal lære deg å fly ordentlig. Pga referanse og konstant feedback kan du hele tiden justere fligheten din, men ta det med ro!
- Flyhopping kan bli en saga blott etterhvert, så unngå å gå inn slik at vi alle kan fortsette å hoppe lovlig fra fjell i hundre år til!

Grunnen til at jeg skrev denne artikkelen er fordi denne type for basehopping har kommet for å bli. Flere og flere ser som sagt video og vil prøve. Og fallgrubene er mange. Det er en jevn rekruttering av flyhoppere som også begynner å hoppe base. Det er ingen jeg kjenner, (jo en) som ikke hopper fra fly, i tillegg til å hoppe base. Og jeg er en av dem. Flyhopping og basehopping vil bli mer og mer knyttet sammen, både stilmessig og hva utstyr angår. Det ene ekskludere ikke det andre. De som er seriøse og har mål og drømmer, bruker flyhopping som et viktig verktøy, for å øve på flyvingen, slik at det blir både tryggere og mer moro og fly fra fjell. Hadde håpet at dette kunne være interessant lesing for de rene flyhopperne (en del flyr også wingsuit), de som allerede hopper base og de som vurderer det. Vi er alle F/NLF medlemmer. Den beste formen å nå ut til de som er i startgropen i denne formen for fjellhopping, vil da være og skrive i Frittfall. De generelle tipsene er ment for alle som flyr wingsuit, for å gi de en bedre opplevelse av aktiviteten, og sikrere. [BASE forbundet har fremdeles ikke sitt eget medlemsblad, red. anm.]

Skydive Samaná 2

KARINA WILLERUP TEKST DIETER SCHMASSMANN FOTO

Om du enda ikke har planlagt neste års tur, hiv deg på denne! Med gangavstand fra det femstjerners hotellet til både stranden og flystripen flyr neste års Exotic Sky Adventure boogie igjen i komfortens navn. Boogien går av stabelen på Samana kysten, den mest eksotiske provinsen i Den Dominikanske Republikk.

Boogiepakken koster 2.495 USD og inkluderer 15 hopp og overnatting og alle måltider, snacks, drikke over hele hotellet. Dollarkursen er ekstremt gunstig nå, så dette er billig! Hoppene fra Casa 212 og Huey helikopter koster 27,50 USD. Egne pakker for AFF kurs, tamdem og ikke-hoppende deltakere.

Fra januar til mars er også farvannet besøkt av tusenvis av knølhvaler! Få med deg en hvalekspedisjon i løpet av oppholdet. Få mer informasjon og meld deg på www.exoticskyadventures.com.

down'n' & dirty

VII STAVANGER FALLSKJERMKLUBB (SFSK) HAR I LENGRE TID SETT PÅ MULIGHETENE FOR Å KUNNE ETABLERE OSS PÅ ET NYTT HOPPFELT, UTENFOR STAVANGER LUFTHAVN SOLA HVOR VI HOLDER TIL I DAG.

SUPERSØNDAG!

TORE HAUGLAND **TEKST**
ANDY RICHARDSON OG SVEIN OVE
ANDERSEN **FOTO**

Ulempene ved å være på en internasjonal flyplass som Sola er nok vel kjente for andre som har klubber med tilsvarende forhold, hvor fenomenet "holding" får det til å gå kaldt nedover ryggen på noen og enhver av oss. Trafikken på Sola har økt ganske sterkt de seinere årene, og ikke minst helikoptertrafikken

til og fra Nordsjøen har medført mye venting for oss "hobbybrukere" av flyplassen.

Klubben har sett på flere lokasjoner gjennom årene, og noen av disse har blitt vurdert og utredet, men dessverre har ingen av disse tilfredsstillt alle krav fra både oss, Luftfartsverket, Avinor osv. Men i fjor åpnet det seg plutselig et nytt og til da ukjent alternativ. Et eldre småbruk en liten times kjøretur sør for Stavanger, like utenfor Egersund ble lagt ut for salg. Forrige eier hadde gått bort og han hadde

ingen nære arvinger eller slekt som ønsket å drive videre. I hui og hast fikk vi sett på området, og sammen med Avinor ble gården Ege vurdert som et godt alternativ for klubben å flytte virksomheten til. Det skal legges til at noen mikrofilyntusiaster i området allerede hadde benyttet de lange, rette jordene som flystripe til sin aktivitet noen måneder. Vel, vi kasta oss rundt, hadde ekstraordinært medlemsmøte og fikk tommelen opp til å kjøpe denne gården.

Så i ett års tid nå har vi holdt på og sendt

på søknader og forespørsler til alle slags kommunale og fylkeskommunale instanser. Og etter *mye* fram og tilbake, ble gården endelig vedtatt omregulert fra gårdsdrift til framtidig luftsportssenter i september i år! Det gjenstår fremdeles utrolige mengder med arbeid i form av alle godkjenninger og omreguleringer på selve området overfor kommune og fylkeskommune, samt Avinor og Luftfartsverket, men for å feire at vi liksom har fått kommet i gang med dette arbeidet nå etter omreguleringen i september,

bestemte vi oss for å arrangere "Superlørdag".

Det skulle være en dag med helikopterhopping hele dagen, medlemsmøte med informasjon om feltet og dets framtid etterpå og grilling og kos med avsluttende låvedans til slutt. I og med at vi holder til på Vestlandet, så er imidlertid ikke værgudene alltid på vår side, så dermed ble dette avlyst to ganger før vi endelig fikk et varsel om at søndag 4. november ville være såpass bra at vi kunne få det til.

Søndagsmorgen kom og værmeldinga

holdt stikk. Nesten ingen vind å snakke om og strålende sol! Helikopteret, en Bell 350 ankom gården ni-halv ti-tida, og etter briefing og gjennomgang av sikkerheten var vi i gang. Og hvilken fantastisk dag det ble for alle som kom, enten for å hoppe eller for å se. Det var ganske mange skuelystne som tok turen innom for å se på all denne nye aktiviteten i området. Klubben har hatt et nokså trist år med blant annet krasjlanding av vårt eget fly, så vi trengte virkelig en slik positiv opplevelse for å få fram smilene

igjen, noe vi klarte til gangs! Noen av dem som hoppa denne dagen har nesten ikke fått lufta seg i hele år. 25 løft med fem hoppere i hvert løft opp til 4000 fot, pluss noen heldige passasjerer ble tatt til himmels denne dagen, og det hele forløp uten noen alvorlige hendelser eller noen skader. Det var rett og slett kanonkjekt!

Noen bør nevnes for arbeidet med å gjøre denne dagen mulig. En stor takk til: Sverre, Heidi, Jørgen, Kjell H og Andy, i tillegg til dagens hoppmestere og alle dere hoppere og publikum

som gjorde denne flotte dagen mulig!

Når det gjelder etableringen av Ege som hoppfelt, og arbeidet som er gjort så langt, er det en god del folk som står på takkelista, ikke minst Sjipparen og Stein. Men det viktigste er at det er MYE som gjenstår, så nå håper vi virkelig at medlemmene i klubben stiller opp og trår til for å få Ege til å bli det hoppfeltet vi drømmer om, slik at vi kan invitere resten av dere andre fallskjermentusiaster til et flott hoppfelt som vi virkelig kan være stolte av!

HØSTLIG KLUBBVISITT

DET VAR EN FIN HØSTDAG PÅ KJEVIK
MED LITE VIND OG KNALL BLÅ HIMMEL.

LARS ERIK SIVERTSEN **TEKST OG FOTO**

Noen få glade sjeler møtte opp for hopping, men ikke nok folk til å ha hopping på Kjevik. Vi var bare fem, Odd, Elise, Andreas, Magnus og jeg. Vi kan ikke sitte i evigheter å vente på flere folk. Derfor ble vi enige om å ta en liten svipptur til våre hoppkamerater i Grenland FSK. Vi kontaktet Hagen som var HL og Piloten ordnet med det flytekniske.

Så da var det bare å stille Cypres og høydemåler, og hive seg inn i flyet. (Husk: Cypres opp, og høydemåler ned. Geiteryggen ligger på 463 fot.)

Turen tok litt over en halvtime. Så var det bare spotte, og hive ut elevene og seg selv. Magnus tok en nydelig UL/T og Andreas hadde sitt første fem sekunder fritt fall.

Vi landet alle fem, og de nye elevene var helt enige. Det er kult å komme til en ny plass i fallskjerm!

Vi fikk pakket og gjort et løft til, før vi måtte komme oss hjem igjen til Kjevik. Det blir mørkt tidlig og dagene er korte om høsten. Piloten Svein landet oss perfekt på Kjevik flyplass igjen. Da var det bare å parkere flyet i garasjen, komme seg inn på klubbhuset og få av seg utstyret.

Vi var alle enige om at det var en perfekt dag. Dette gjør vi gjerne igjen. Kjekt med privatfly!

Lars Erik hopper ut samtidig
som Andreas og fotograferer på
rygg. Tøff og uvanlig vinkel!

For alle som lurer på Hvorfor fly flyr

Veiledende pris kr 349,-

Les mer om boken på www.flyver.no

Fåes kjøpt i bokhandelen, på SMS 922 37 217 eller e-post erlenden@online.no

DUGNAD PÅ ÆRA

CAMILLA HAGEN, TRINE LØNTJERN **TEKST**
TORE BUER OG CHRISTINA WIIG **FOTO**

Om det var tanken på å kunne få gå berserk på gamle campingvogner, være med i trekningen om 50 hopp eller gratis registrering for neste sesong som fristet mest er noe usikkert. Men ønsket om sosial moro var i alle fall stort hos alle.

Det var noe veldig eget, melankolsk og trolsk ved å komme opp til Æra fredag ettermiddag i novembermørket. Snøen hang tungt på trærne, og alt det hvite lå som et lysende teppe over det ellers så skogkledde, grønne landskapet. En krystallklar stjernehimmel gjorde ikke stemningen mindre spesiell.

Dette hadde vel vært kaldt å hoppe i, tenkte jeg med et smil, mens jeg dro jakken litt tettere rundt meg. Egentlig litt glad det var dugnad jeg skulle på, og ikke hopping i 10 minus. Minusgrader var det ikke inne i stua der peisen varmet godt og stemningen stigende. Alle gledet seg til å ta i et tak og den siste utformingen av planene ble gjort. "Trashing" av gamle camp-

ingvogner sto øverst på menyen og containere i tillegg til en traktor sto klare lørdag morgen kl 08:00.

Jeg tror sjelden det har vært så mange blide fjes på engang rundt frokostbordet! Siws fantastiske egg og bacon smakte utmerket og alle var klare til dyst.

Med solen som tilskuer gikk arbeidet som en lek, og det er utrolig hva litt ekstra vilje kan gjøre. Mye merkelig skrot dukket opp, og kan blant annet nevne kraniet av en ku, et par meget lekre tresko og en møterapport fra 1991.

Dagen fløy av gårde og innimellom all bæring, "trashing" og latter fikk vi presset inn en liten intervjurunde. Her er noen synspunkter om rikssenteret, OFSK, dugnad og skrot:

HØSTENS ANDRE DUGNAD
PÅ RIKSSENTERET HADDE I
MOTSETNING TIL DEN FØRSTE ET
VELDIG GODT OPPMØTE
AV BLIDE OG MOTIVERTE
HOPPERE!

Når vi ga oss for dagen og gjorde opp status kunne vi nesten ikke tro hvor mye jobb vi hadde fått unna. 12 campingvogner er historie. De endte sine liv etter en enorm innstats fra OFSK sitt eget "demolition-team". Teamet med Helge, Markus og Anita i spissen gikk løs på vognene med slegge, øks, rå muskel kraft og mer pågangsmot en jeg noen gang har sett. Vi fikk også god hjelp av mester traktorfører som ble hentet inn fra Osen. Han storkoste seg på Æra og vil mer

enn gjerne komme tilbake og hoppe med oss til sommeren!

Vi har også fått en vegg full av ny hugget, kløvet og stablet ved. Stig og Simen gikk løs på stubbene med en dødsforakt og utholdenhet det er verdt å bli imponert over. I tillegg til disse to store oppgavene ble to doer fikset, en defekt dusj i guttegarderoben reparert, og det ble vasket og ryddet inne, både i hangaren, på bunk-house og i klubbhuset.

Da kvelden kom og alle igjen var samlet innendørs, merket vi godt dagen med hardt arbeid. Mange slitne og kalde kroppar fant veien inn i badstua for opptining før en hyggelig fellesmiddag.

Det var i alt 38 deltagere med på denne dugnaden og alle har gjort en fantastisk jobb. Det er på denne måten vi kan fortsette å holde rikssenteret like fint. Og vi vil jo gjerne ha det rent og ryddig rundt oss de neste sesongene også!

Tusen, tusen takk til alle som deltok. Håper å se dere igjen neste gang det må tas i ett tak, for dette kan dere. Dugnadsånden i Oslo Fallskjermklubb er fantastisk. Stemningen er upåklagelig og arbeidsmoralen på topp. Håper at flere nye fjes viser seg neste gang.

5 PÅ ÆRA:

- 1: Hvorfor er du med på dugnad?
- 2: Beskriv rikssenteret/OFSK med tre ord
- 3: Hoppet du helst vil huske/glemme og hvorfor?
- 4: Hva er den merkeligste gjenstanden du har møtt på under denne dugnaden?
- 5: Har du lært noe nytt?
- 6: Hva er ditt ønske for neste sesong?
- 7: Noe mer du vil si?

Fredrik Sommerfeldt

Antall hopp: ca 40

- 1: Det er sosialt også har jeg lyst til å bidra.
- 2: Fritt fall, campingvogner og øl
- 3: Første hopp fra helikopter, som ble mitt siste for denne sesongen.
- 6: Mest mulig tid i fritt fall.

Kjetil Ravndal

Antall hopp: ca 500

- 1: Det er veldig sosialt og gøy, også er det fint å møtes utenfor hoppesesongen.
- 3: Oksygenhoppet i 2005 med 1 minutt og 40 sekunder i frittfall!
- 4: Det må jo være vinkelsliperen min.
- 6: FINT VÆR!

Tore Buer

Antall hopp: ca 5000

- 1: Det hjelper på dårlig samvittighet for å ha vært ute og reist i fire år.
- 2: Sommer, campingliv og dypfryste fingre.
- 3: Hopp nr 34 med Øyvind og Aina, fra 12495 til 1500 fot var det pøsregn jeg landet på vinkelveien og ble ikke hentet...
- 6: At Æra skal være stappfull

av elever, tandem og blide hoppere. Pluss at stemningen skal være like god som her på dugnaden.

7: Ja, OFSK har omtrent 600 medlemmer. Vi burde være mange flere.

Stein Johnsen

Antall hopp: ca 250

- 1: Litt dårlig samvittighet for at jeg ikke har vært med før, også lar de meg ødelegge ting!
- 2: Camping, øl, lekeplass.
- 3: Hopp nr 70 med ny skjerm, jeg landet i det siste treet på hogstfeltet...
- 5: Lærte meg nettopp å bytte kjede på motorsag.
- 6: Å få hoppet mye mer enn det jeg gjorde i år.

Christina Wig

Antall hopp: ca 280

- 1: God anledning til å møte hoppekompiser utenfor sesongen samtidig som det er fint å bidra. Også er det jo gratis egg og bacon!
- 2: Skog, skog, skog
- 3: Mitt første wingsuit-hopp, det var bare helt sinnsykt kult.
- 5: Jeg har lært at en flaggstang har to bolter,

hvorav den ene er meget godt skjult.

Anette Tjørhom

Antall hopp: 497

- 1: Fordi Trine spurte og det fint å komme seg litt ut av byen og henge med andre hoppere.
- 2: Rent, effektivt, hyggelig stemning.
- 3: Det siste hoppet denne sesongen, medvinds landing som endte med ansiktet plantet i asfalten. Resultat, en real blåveis og hjernerystelse.
- 5: Å ta ned en flaggstang.
- 6: Lære meg å swoope laaaangt.
- 7: Lenge leve dugnadsånden i idretts Norge.

Trude Helen Syvertsen

Antall hopp: snart 20

- 1: For å bidra til fellesskapet. Vi skal jo bruke rikssenteret til sommeren også og jobben gjør seg ikke selv.
- 4: En enorm sekk full av pornoblader.
- 6: Å bli ferdig med A-sert uten å brette noe.

HAGL-HOPPER PÅ BÆRTUR

ALEKSANDER GAMME,
WWW.GAMME.NO **TEKST OG FOTO**

Uansett hvordan man vrir og vender på det – å forsøke seg på Everest er relativt ambisiøst. Når vi samtidig skulle gjennomføre et interaktivt multimediasprosjekt for 600 forventningsfulle elever underveis, mente mange vi hadde tatt oss vann over hodet (inkludert oss selv, men det sa vi ikke til noen). At jeg i tillegg er en råttne fjellklatrer så jeg ingen grunn til å fortelle noe om. Om vi ikke var den mest meritterte ekspedisjonen, så var vi garantert den sprøeste gjengen på fjellet. Mao – en ekspedisjon i ekte HaGL ånd.

Ligger i teltet på 8300. Jeg hadde sett for

meg den siste leiren som et helvete, med en sviskete, utkjørt kropp slunken som tønnesild. Men her ligger jeg vi med rubics kube, spiser melkesjokolade og sleiker på en kinesisk tyggegummetattis før jeg klasker den i panna på klatremakker Stian. Så ler vi. Sola steker etterhvert så kraftig at vi kveles av varmen. Slukøret kryper vi mot teltåpningen og sleper hodet utenfor for å kjøles ned. Pruster som to knølhvaler trukket på land. Alle tror kulden er det verste. Men det er solsteken og de vanvittige temperaturforskjellene som tar rotta på en. ”

Everest er mer en tålmodighetsprøve enn teknisk klatreutfordring. Den første uka fryder du deg over spektakulære fjell på alle kanter. De

syv neste ukene ser du bare gråstein. Det er også grenser for hvor lenge du jubler over yakstuing, yakbiff, yakgryte, yak-pytt-i-panne, yaksuppe, yakburger med yakost... Alt handler om å holde på motivasjonen og humøret, og holde deg frisk - unngå tørrhoste, diare og luftveisinfeksjoner.

Det er et kort værvindu. Det er meldt å blåse opp i morgen. Satser på å klatre hele kvelden og natta og komme oss fort som f... ned igjen. Flere av de største ekspedisjonene gutser på i natt. Helvete.. det blir folksomt. Indere, koreanere, kinesere, noen briter og amerikanere. Bestemmer oss for å komme dem i forkjøpet. Starter kl 2200 fra leir 4, flere timer før normalt.

Over 5500 meter brytes kroppen kontinuerlig

ned. Kiloene renner av og hver akklimatiseringstur tærer på kroppen. Og på psyken. Å klatre Everest fra nordsiden betyr lengre distanser og vanskeligere rute. Men enda viktigere - lavere avgifter. Fra basecamp på 5100 til foten av fjellet på 6400 snirkler stien seg 22 kilometer gjennom steinura. Denne etappen trasket vi åtte ganger...

Snøfallet holder sprengkulden unna, vinden også. Hadde forberedt meg på -40 og jetvind, men her er det bare å kneppe opp. Beina flytter seg villig. Jeg er i kanonform. Sliter faktisk med å ikke ta seieren på forskudd. Teller skritt. Fem av gangen. Pust, pust, tråkk, pust.

- Eggen, roper jeg ned til Stian. Det flater ut, og foran meg ser jeg ingenting. Bkmørkt.

“OPPOVER MOT DEN BEKSVARTE HIMMELEN SER JEG ET MYLDRENDE FAKKELTOG AV KLATRERE. SNØEN LAVER NED OG JULESTEMNINGEN VOKSER. TANKENE LØPER MELLOM SKOMAKERGATA OG SPRØSTEKT SVOR PÅ RIBBA. TOPPSTØTET GÅR FRA 7700, NOEN TIMER HVILE PÅ 8300 OG SÅ PUMPE PÅ VIDERE. ENDELIG I GANG. HELVETE HELLER. DETTE ER JO HELT VANVITTIG!”

Romperacer er undervurdert, selv på Everest. Vi turde ikke kjøre fra høyere enn 7000 meter for det gikk så inni helvete..

Det stuper 3000 m ned på sydsiden og det kiler i tolvfingertarmen da jeg innser at jeg står på en skavl som henger utfor stupet.

Everest er blitt et sirkus. Fra dedikerte klatrere som har drømt om fjellet hele livet, til karrierekåte forretningsmenn som skal ha noe oppsiktsvekkende på CV-en sin. Det er nesten uunngåelig at ulykkene skjer. Mest beryktet er second step på 8600 meter – en bratt vegg med enkelte vertikale partier. Nøyaktig likt forberedelsene til et konkurransehopp forsøkte jeg å visualisere meg opp dette cruxet i detalj, gang på gang. Alt handler om å være på forskudd av problemene og ha løsningene klare. Dette er de ultimate forholdene for å brainlocke. Man blir ikke smartere på over 8000 meter, for å si det sånn...

Rundt topppyramiden. Pokker så bratt. Ingenting kan stanse oss nå. Som forsteinet beundrer jeg verdens vakreste soloppgang. En orange stripe i horisonten etterlater ingen tvil om at jorden er rund. Horisonten krummer! Helt steike sykt! Men så. Ingen flere bakketopper. En skarp egg bort til en maurtue av neonfargede dundresser. Et morsomt paradoks. Et av verdens mest utilgjengelige steder er overfylt av selvsentrerte

kuppelhoder som knipser, klemmer og vaier med sponsorflagg.

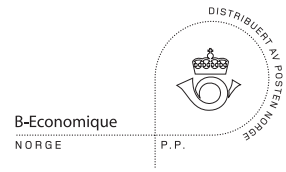
Det er ikke nødvendig å utrette store prestasjoner for å bestige Everest. Man må bare unngå å gjøre en del feil. Noen farer er trivielle og forutsigbare, som en feilfunksjon med påfølgende nødprosedyre. De største farene er mindre synlige og forsterkes av toppfeber og elendig allmenntilstand. Stian kilte seg fast på vei opp Second Step med en fastfrosset karabin og forfrøys nesten hendene. Jeg hadde heller ikke så mye høy i hatten da oksygentilførselen blokkerte seg på 8700 meter og Tenzi sto og dæljet på ventilen med en isøks.

- Jeg vet ikke om jeg synes det er latterlig eller magisk, sier jeg inn i den tilføykede videolinsen – men jeg velger allikevel å holde en knapp på det siste.

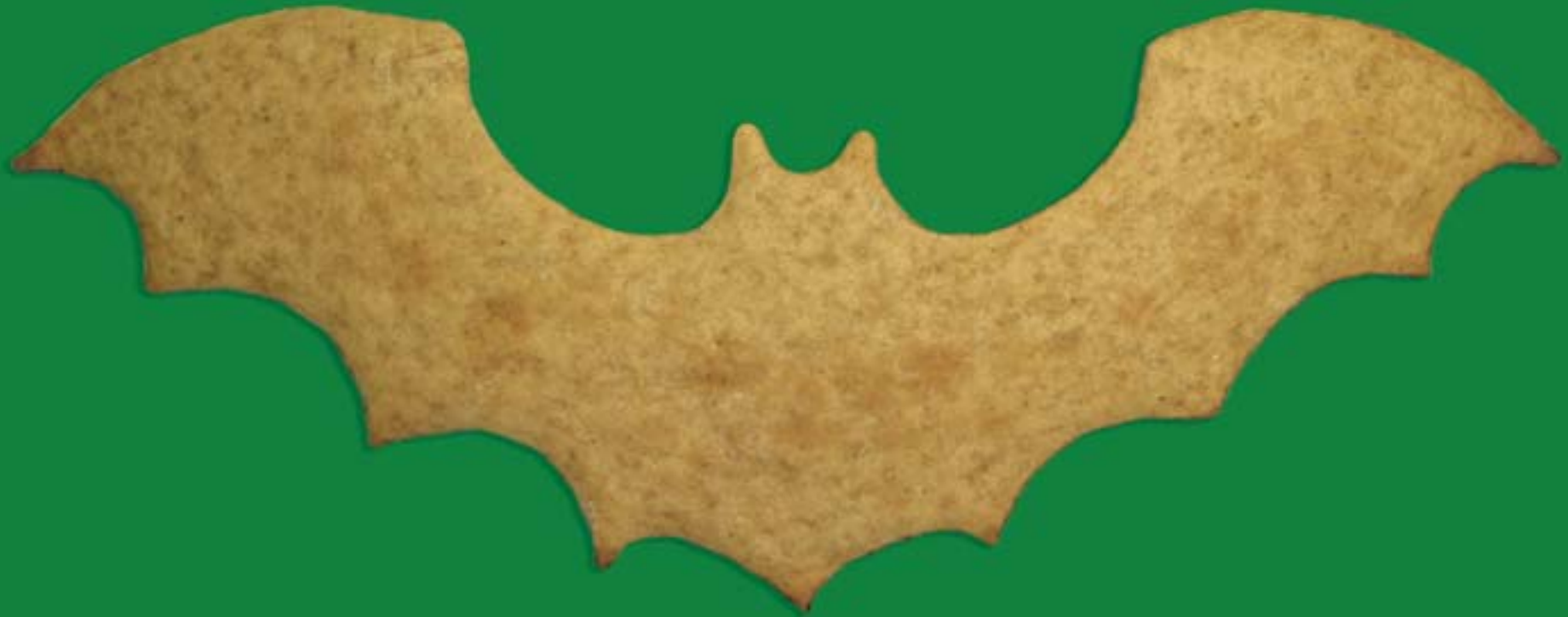
Jeg sitter skreps over Mt Everest og titter mot det vanvittige spikerteppet under meg! Selv 8000-meter kjempene Cho Oyo og Makalu blir knøtter herfra. Det er vakkert. Tårene henger løst. Vi klemmer sherpaene og hverandre. Ringer hjem. Fomler fram et papirfly fra en skoleelev på Hamar. Har en filosofisk dialog med tøygiraffen min. Fytti ramphøgget – snakker om å være tidenes mest malplasserte fallskjermhopper. På 29.035 fot – uten rigg.

Verdens høyeste papirfly. Det fløy nøyaktig tre meter ned fra toppen.

B RETURADRESSE: F/NLF, Postboks 383 Sentrum, 0102 Oslo

Frykter du slips og undertøy under treet?

Ønsk deg Sky Designs gavekort til jul!

Gavekort bestiller du via nettsidene våre eller ved å kontakte oss i butikken. God jul;-)

Sky Design Butikk AS - Dronningensgate 13 - Postboks 670 - Sentrum - 0106 Oslo - Tel: 22336801 - Web: www.skydesign.no - Mail: butikk@skydesign.no